Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

Брой 130● 27 ноември 1973● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

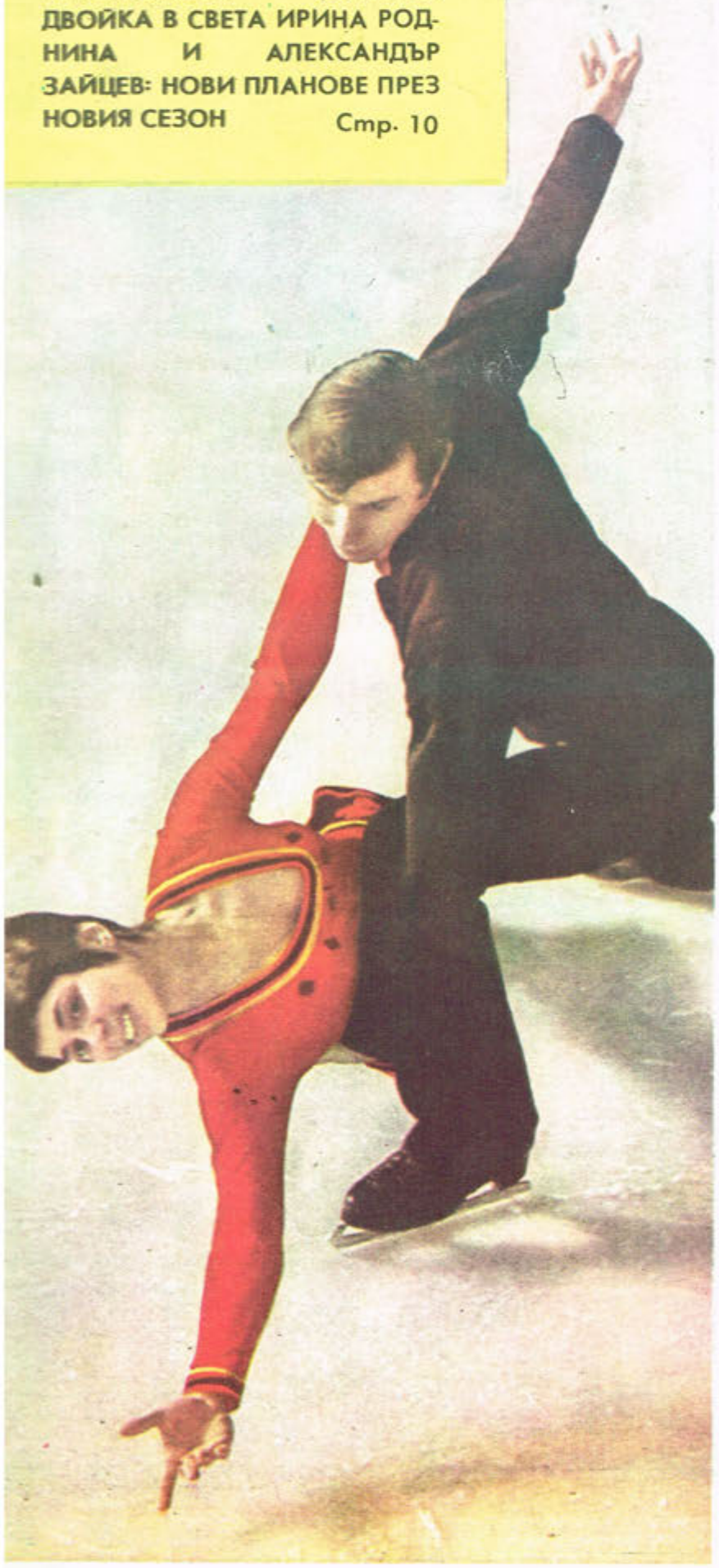
ХОРА ОТ ТРИБУНИТЕ

ПУБЛИКАТА – КАКЪВ Е ТОЗИ СИЛЕН И ПЪЛНОВЛАСТЕН КОЛЕКТИВ, ПРЕД КОЙТО НЕ ОСТАВА НИЩО СКРИТО?

Стр. 8-9

НАЙ-ДОБРАТА ФИГУРНА ДВОЙКА В СВЕТА ИРИНА РОДНИНА И АЛЕКСАНДЪР ЗАЙЦЕВ: НОВИ ПЛАНОВЕ ПРЕЗ НОВИЯ СЕЗОН

Стр. 10

ДВУКРАТНИЯТ СВЕТОВЕН И ОЛИМПИЙСКИ ШАМПИОН ПЕТЪР КИРОВ Е ОТНОВО НА ТЕПИХА!

Стр. 6

ЯН КОДЕШ, ШАМПИОНЪТ ОТ УИМБЪЛДЪН, БЕЗ ЩАСТИЕ В ГОЛЕМИЯ МЕЖДУНАРОДЕН ТУРНИР "ПРАГА – 73"

Стр. 11

НАЙ-ИСТИНСКИЯТ ДЕН

Денят на воинската клетва! Слънчево-студен ноемврийски за метеоролозите, празнично-обикновен за мнозина и твърде, твърде необикновен за младите бойци.

В това число и за школниците от Армейската школа за високо спортно майсторство "Чавдар", които по традиция дават клетва за вярност пред народ и родина на святото за всеки българин място – Братската могила в Парка на свободата. Всяка година тези настоящи и бъдещи спортни знаменитости, които днес трудно можеш да различиш сред войнишките редици, изричат под развятото бойно знаме простите мъжки слова: "Заклех се", които се помнят цял живот.

Този път бе дошъл "редът" на бойците от набор 1954 г. За мнозина случайно присъствуващ хора това бе обикновена войнишка клетва с нейния строго опр делен ритуал. Навярно и "стоп кадрите" на редакционния фото репортер за вас са познати очаквани. Но за онези, които пом ним от спортните терени и зал за онези, които се заклеха да по зят земята, на която са родени този ден, най-истинският мъжк ден, ще остане незабравим. . .

1 НА КЛЕТВА – КАТО НА КЛЕТВА. . .

2 НАЙ-БЪРЗИЯТ БЪЛГАРИН – ПЕТЪР ПЕТРОВ, СПЕЧЕЛИ И СЪРЕВНОВАНИЕТО МЕЖДУ МЛАДИТЕ ВОИНИ. ЗАТОВА ПОЛУЧИ ПРАВОТО ДА ОТГОВОРИ НА ПРИВЕТСТВИЯТА НА КОМАНДИРИ, РОДИТЕЛИ И ПИОНЕРИ.

3 ШКОЛНИК ЗМС МЛАДЕН КУЧЕВ: "ЗАКЛЕХ СЕ"

Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

10 ГОДИНИ ПАТРИОТИЗЪМ

За юбилейната, десета годишнина на армейската школа за високо спортно майсторство „Чавдар" може да се разказва много и по различни начини. Избрахме „военния" – т. е. строго лаконично, ясно и точно. Да започнем с историята.

няма наш голям спортист, който да не е прекрачвал прага на школата и да не е започвал от "А" и "Б" нейното ежедневие.

А то е с доста висока "температура". Каквото и да си мислите, каквито и звания и титли да стоят пред името на школника, "графикът" е един: в първите месеци от постъпването на новия набор подготовката е само воинска – строева, огнева и тактическа. Разбира се, остават минутки и за спорт в края на деня, но те са твърде ограничени. Защото школниците трябва да получат войскови знания, които да ги направят пълноценни бойци. След полагането на воинската клетва тежестта в подготовката се премества. Боен „плац" сега са тренировъчните игрища, зали и салони. Под ръководството на висококвалифицирани треньори и специалисти школниците проливат много пот според "рецептата" „. . . леко в склонове на Витоша. Бърза да се прибере при другарите си алпинисти. Изведнъж сред една пряспа съзира засипан човек. Кракът на пострадалия – студент от ВМЕИ – е счупен, от устата му изскача пяна, но макар и слабо, сърцето бие. Митко оказва първа помощ, а след това се качва чуждите ски и на гръб с полу вия момък се спуска към хи „Родина". . .

. . . Е, какво толкова съм правил? Само помагах! – мова думите на школник Евтим Л лев, майстора на спорта по с бодна борба, героя от ав бусната катастрофа край Л тен, човека, рискувал живо си в името на своя воински дъл в името на патриотизма – осн ното "верую" на ръководите те на школата, което техни подчинени така добре са усвои И което натежава над мно бройните титли, звания, първе ства и купи, спечелени от шк ниците от "Чавдар". Така че в годишната РАВНОСМЕТКА триотизмът си остава най-у ното "перо" и най-сигурната ранция за бъдещите успехи. това говорят и думите на пр нателност, произнесени от с товния шампион и рекордьор вдигане на тежести – кат. до кг и първенец на випуск – 73 школата Неделчо Колев: „За м „Чавдар" беше и си остана н важното стъпало за утвърж ването ми в големия спорт. Л нея аз не бих бил шампион и кордьор!" Балканският първен по бокс – тежка категория Ан нас Суванджиев допълва: „Тук школата, аз се научих как да щищавам честта на България спортното поле и как да я паз оръжие в ръка. И никога няма забравя наученото!". . .

Асен ВИДЕН

4 СВЕТОВНИЯТ ШАМПИОН ИВАН КОЛЕВ ЩЕ УВЕЛИЧИ "МОЩТА" НА ШКОЛАТА.

5 ПОБЕДИТЕЛЯТ ОТ МЮНХЕН АН. НИКОЛОВ: "ДОЙДОХ ПРЕДСРОЧНО В "ЧАВДАР", ЗА ДА ВЪЗМЪЖЕЯ. . ."

Началото е поставено със заповед на министъра на народната отбрана армейския генерал Добри Джуров, с която се създава през 1963 г. АШВСМ „Чавдар" и в която днес се приемат школници по 25 вида спорт. Или по всички олимпийски спортове всяка есен, вече 10 години, тук пристигат от всички краища на страната спортни надежди. Затова почти

Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

СТАДИОН "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

СОФИЯ

Пощенска кутия 797

Тел. 87-71-62, телекс 22-736

Редакционна колегия: главен редактор–Недялко ДОНСКИ, Алекси МЛАДЕНОВ, Асен НЕЙКОВ, Ваня ВОЙНОВА, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Дочо ДОЧЕВ (художествен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, д-р Николай МИНЕВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Серафим СЕВЕРНЯК, Ясен АНТОВ.

Художествено оформление: Георги ДОЧЕВ

Държавен полиграфически комбинат "Димитър Благоев" 20121

САМО ЧЕТИРИ ОТ ДЕСЕТ...

В един момент всичко друго на терена изчезва. Остават само двама – вратарят и нападателят с топката в неговите крака. Понякога дори вратарят също е излязъл от "играта". Зрителите се изправят на крака, над стадиона вече се носи хилядогласно "Го-о-о", а само след секунда или част от секундата вместо така желаното и така фатално "а" звучи многохилядната въздишка "Ех". Просто топката е замряла в ръцете на вратаря или е профучала край вратата, или нападателят се е разминал с нея. Случило се е всичко друго, не само онова, което изглежда най-нормално – да бъде укротена в мрежата.

Тежко на такъв нападател! Върху него се посипват всички възможни ругатни. Той става изведнъж по-чер от самия дявол. Защо да крия – бил съм сред ругателите и аз. Но на световното първенство в Мексико ми се случи да видя в същото положение не друг, а самия цар на футбола, самия Пеле. Той бе изведен чудесно, остана сам срещу вратаря, изчака го хладнокръвно да излезе напред и тогава стреля... край дирека.

Оттогава, в течение на десетки срещи, съм водил статистика на създадените и използуваните възможности за гол. Тези наблюдения с молив в ръка ме убедиха, че "стопроцентови" възможности във футбола няма, че на практика от тях, "стопроцентови", се реализират средно от 4 до 6 от 10 възможни. И това 4 до 6 е белегът, който различава добрите, дори много добрите отбори от съставите от екстра класа.

И това е напълно логично...

Би могло да се говори, че във футбола има "стопроцентови" възможности за гол само тогава, когато на терена се създадат онези условия, които често се сочат в законите на физиката или химията: на морското равнище, при вакуум и т.н. А понеже във футбола подобно състояние не може и никога няма да може да се създаде, не е редно и няма да бъде никога нормално предварително да ставаме на крака и над стадиона да се носи "Го-о-о"... (Може би това е между другото и една от притегателните сили във футбола. Ако се реализираха всички възможности, срещите щяха да завършват с хандбални или най-малко хокейни резултати. Това нямаше да бъде... футбол.)

Много са факторите, които определят това състояние на нещата:

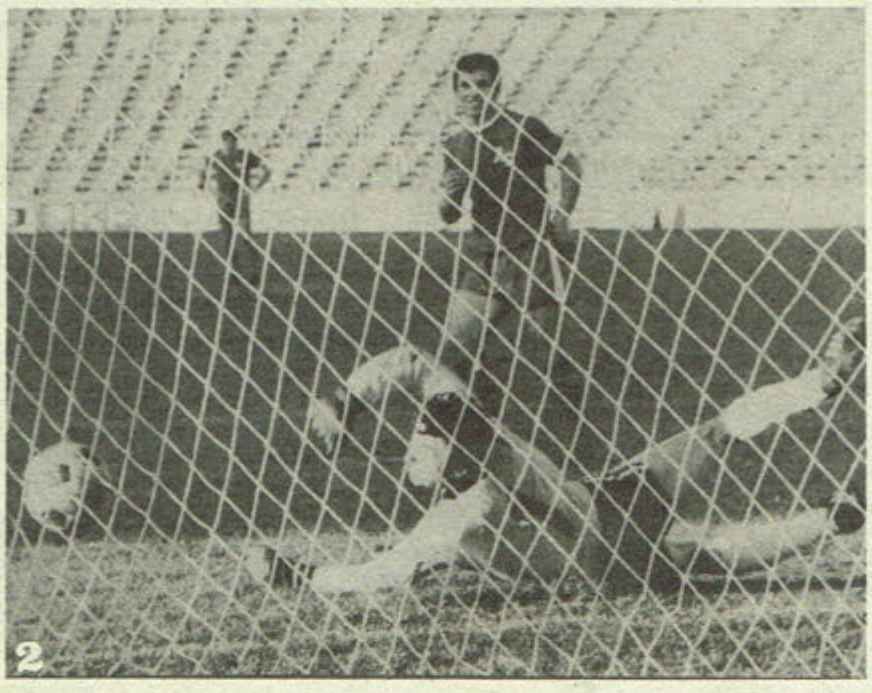
- идеалният голов момент продължава само миг, а в него като правило предимство имат защитниците (те трябва просто да отстранят опасността, а нападателите да попаднат в точно определена, при това охранявана цел);
- теренните крият всякакви изненади – тогава, когато точността се измерва със сантиметри, всяко отклонение в летежа и отскока на топката с милиметри има свое значение;
- топката не се движи нито във безвъздушно пространство, нито праволинейно и затова поднася изненади и на най-добрите техници;
- да не забравяме освен това, че на терена има вратар, че върху отлични ситуации и това също е белег за класата на отборите. (Два отбора, "Етър" и "Спартак", успяха да създадат общо пред вратата на шампионите 10-12 "стопроцентови" възможности и реализираха общо 3 гола: армейците се постараха да си осигурят само половината от тези ситуации и реализираха два гола.

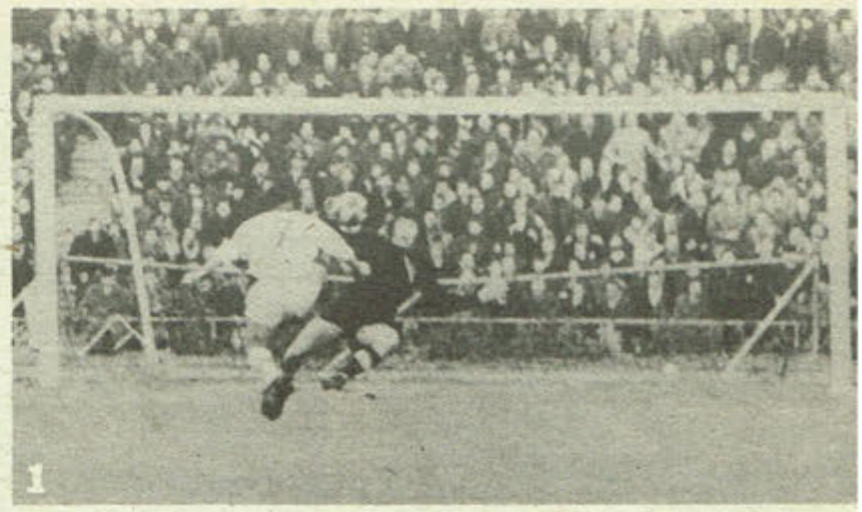
Друг е въпросът за крайните резултати.)

Защо е така? Не е тайна преди всичко, че между техническите възможности на нашите най-добри нападатели и на най-силните в света все още има разлика; очевидно е също така, че между първите у нас и онези, които ги следват, също има голямо разстояние. Но това, което различава най-съществено нашите нападатели от най-добрите, е, че те действуват и в непосредствена близост до вратата също така "свободно" и "меко", както и в средата на терена. Техните ходове в наказателното поле или така пред него не носят белезите на тотална решителност. Нападателите не мислят, че голът може да се роди тук във всяка десета от секундата, и затова нито са готови да "избухват" в този миг, нито пък поемат достатъчно рискове, за да си създадат тази възможност. Тази равна линия на поведение е характерна за всички. С едно щастливо и истинско изключение – Петър Жеков. Колкото и отпуснат да е далеч от вратата, колкото и слабо да играе, той винаг или най-малко почти винаги намир сили, за да се "събере" и да нанесе р шителен удар. Затова има пъле комплект обувки на "Франс фу бол", затова е отбелязал голове всички състави, в които е играл, з това рекордът му в "А"РФГ ня скоро да бъде достигнат...

* * *

Така че във футбола "стопроце тови" голови възможности няма. Т ва е една от привлекателните му с ли... Затова нека не бързаме да р гаем, когато някой от любимците пропусне "сигурен" гол. Но това с всем не значи, че нашите футбол сти трябва да се примиряват, ког то топката не намира целта. Т трябва да работят упорито, за д може сегашното четири да стан пет, после шест!...

На снимките е както на терена... Изглежда, че топката е в мрежата или най-малко, че лети към нея. А гол не е бил постигнат в нито един от случаите, които показват нашите фоторепортери Янко ГЪРОВ и Емил МАНДЖАРОВ.

1 Не, изпратената от Киров топка няма да простреля вратаря на съперниците...

2 Дузпа, стреля Митков. И топката лети... в аут!

3 Жеков е щастлив, но топката ще се отбие от дирека...

4. Нападателят е преминал и вратаря, съпротивата на защитника изглежда преодоляна, но топката няма да намери мрежата.

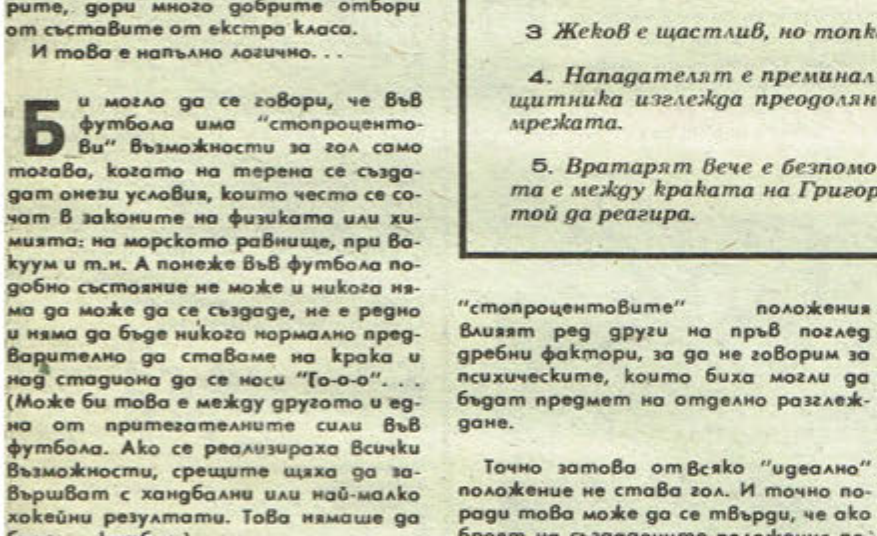
5. Вратарят вече е безпомощен, но мигът, в който топката е между краката на Григоров, не е достатъчен, за да може той да реагира.

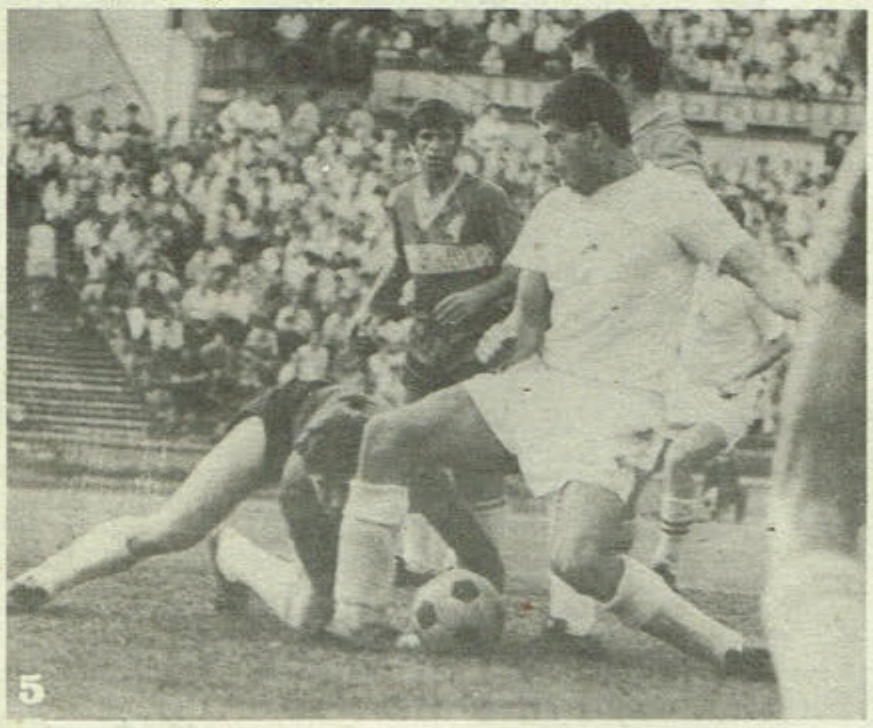

"стопроцентовите" положения влияят ред други на пръв поглед дребни фактори, за да не говорим за психическите, които биха могли да бъдат предмет на отделно разглеждане.

Точно затова от всяко "идеално" положение не става гол. И точно поради това може да се твърди, че ако броят на създадените положения показва игрово майсторство, величината на процента на използуваните от тях е белег за цялостно съвършенство на един отбор.

У НАС СЕ РЕАЛИЗИРАТ много голове и това вече предполага, че пропуснатите чудесни положения са по-малко, отколкото в други европейски страни. Така обаче изглежда само на повърхността. Сравнително високата резултатност у нас се дължи преди всичко на усилията на няколко отбора. Трудно е да се приеме като реален показател броят на головете, отбелязани средно на мач, когато две-трети от съставите в групата на майсторите имат отрицателна голова разлика. У нас също не се използуват много

МАКСИМУМ 75

Подобряването на резултатността във футбола е бавен и мъчителен процес. Но той е неминуем, защото е израз на прогреса във футбола. Ще се реализират – в близкото или може би в по-далечно бъдеще! – повече голове. За сметка на по-голямо балансиране между възможностите на защитници и нападатели, на намаляване страничните влияния (тартанът, заменил тревата, ще ликвидира теренните изненади и пр.), за сметка в края на краищата на по-голямото използуване на идеалните голови ситуации.

Докъде може да стигне този процес? Възможно ли е един ден да стане така, че да няма пропуски? Това изглежда невъзможно, колкото и съвършени да станат футболистите. Струва ни се, че максималният "полезен коефициент" на головите ситуации е някъде около 75 процента. Не определяме произволно тази цифра – така приблизително се оползотворяват дузпите в международен мащаб. А колкото и изгодни да са останалите ситуации, те все пак не са дузпа...

Страницата е подготвена от Митьо ЕКСЕРОВ

И ТЕ СА СЪГЛАСНИ!

МАРИО ЗАГАЛО: "Нашата цел била и винаги ще бъде да нападаме. Т къв е духът на бразилския футбо Трябва да създадем колкото е въ можно повече голови ситуации, защ то никой не знае колко от тях ще б дат използувани от нашите напад тели. Извън Бразилия често счита че не съм откровен, когато казвам, у нас не се намират лесно големи нап датели. Когато твърдя това, има предвид, че трудно се раждат голма стори като Тостао. За него труд можеше да се каже: "Той пропусна вкара гол в мази, мази и мази мин та!" Защото той използуваше сред по две от трите възможности, кои се откриваха пред него. Такива фут болисти не се намират всеки ден до в Бразилия."

ГЕРХАРД МЮЛЕР: "Забавлява се много, когато чуя, че Мюлер вкарв голове дори тогава, когато няма въ можност за това. Само аз обаче зна колко често, невеждък без зрителим да забележат това, съм пропуска идеални шансове. Скритите възмож ности за гол понякога са дале по-големи, отколкото онези, кои всички виждат. Вижда ги нападате лят, но ги виждат и защитниците, вратарят. А когато те са на терен никога не можеш да бъдеш сигурен, ч след миг ще вдигнеш победно ръце."

ЕУЗЕБИО: "Винаги съм мислил, е далеч по-благодарно да създава възможности други да вкарват гол ве, отколкото те да се откриват пре теб. Защото зрителите виждат, оставаш с топката срещу вратаря, аплодират онзи, който е подал; н много често не забелязват, че почт носиш защитника на гърба си или топката в последния миг отскача к варно от неравния терен, или ои много други дребни неща, които мак и не ти позволяват да използуваш половината от случаите, когато г лът изглежда неминуем..."

ПЪРВИТЕ НЕ УБЕЖДАВАТ, НО ПОБЕЖДАВАТ

Дали решителните международни срещи изчерпаха силите на националите така, че те – вече уморени! – не могат да дават тон на останалите?

Дали мнозинството от съставите не се умориха от мази непрекъсната "езда в пакет", която за разлика от колоездението тук крие много опасности и може всеки момент да изпрати някой друг на опашката?

Дали другите се умориха да гонят трудно достижимия в момента "Левски-Спартак" (между другото вече есенен шампион); дали сам той не се умори да побеждава?

Трудно е да се отговори на тези въпроси. Но така или иначе, последният кръг показа липса на свежест в мнозинството от съставите, ред срещи преминаха на незадоволително равнище. А за почивка и за неизбежното отпускане преди нея все още е рано да се говори – има още три кръга, ще се играят и други срещи...

Левски-Спартак	– Берое	3:2
ЖСК-Спартак	– ЦСКА "Септ. зн."	0:1
Локомотив (Пд)	– Миньор	3:1
Янтра	– Академик	0:1
Славия	– Тракия	0:0
Етър	– Черно море	2:0
Пирин	– Локомотив (Сф)	1:2
Спартак	– Ботев	0:1

УДАР НА МИЛАНОВ, ТРЕТИ ГОЛ НА "ЛЕВСКИ-СПАРТАК"...

ИСТИНСКА "ПЛЕТЕНИЦА" ВЪВ ВЪЗДУХА

ОЩЕ НЕ СТЕ ШАМПИОНИ

След дванадесет поредни победи един отбор има пълно основание да излиза на терена с високо самочувствие. Серии като тази на "Левски-Спартак" се срещат рядко не само в нашето първенство, но и в другите страни. И все пак временните водачи в класирането трябва да помнят, че още не са минали дори половината от срещите на трудния футболен маратон.

В събота срещу "Берое" те се появиха на своя стадион "Вирнали косове", прекалено спокойни, предварително уверени, че резултатът може да бъде само в тяхна полза. Но срещата не се развиваше така! Независимо, че постигнаха леко първия гол, още в 13-а минута, футболистите на "Левски-Спартак" срещнаха съперник, мобилизиран и амбициран да покаже пред софийска публика умението си да побеждава силни противници. Трябва да се признае, че "Берое" създаде много интересни моменти пред вратата на Стайков. Отборът игра открито, сражаваше се за всяка топка по целия терен и не преклони глава до последния съдийски сигнал. През този сезон "Берое" прилича твърде много на буен кон, способен да преодолее с лекота и най-трудния паркур, но сякаш му липсва подходящ жокей, който с майсторство да го насочва разумно и точно над препятствията. Почти същата картина наблюдавахме и срещу "Левски-Спартак". И все пак – играта на беройци остава привлекателна, с много импровизации и майсторски изпълнения, които носят най-красивите и вълнуващи моменти във футбола.

В този мач Петков действуваше на по-задна позиция. Въпреки това остави по-добри впечатления от своя конкурент за поста централен нападател в националния отбор – Миланов. Сравнявайки двете нападения, можем да кажем, че Киров, Димитров и Бончев принуждаваха по-често отбраната на "Левски-Спартак" (с трима национали) да се труди с пълни сили. А първият гол на Бончев след отлично взаимодействие с Киров може да се сочи за пример как трябва да играят крилата.

От домакините Миланов, Войнов, Веселинов и Митков (той замени контузилия се Панов в 25-а минута), проведоха повече атаки, но еднообразно, без заплаха за вратаря Кръстев. При това Стоянов и Павлов ги извеждаха в най-изгодни положения с бързи и точни пасове, преди защитният вал на старозагорци да е преградил всички подстъпи към своята врата.

И ако съдията Митко Чуков не бе свирил дузпата като компенсация за други свои пропуски, "Берое" можеше да се завърне в Стара Загора поне с една точка.

Така съставът на "Левски-Спартак", който е автор на абсолютния актив от 24 точки за своя отбор, не получи достатъчно суров урок от този мач. Но ако вредните последици от самоуспокоението не се отчетат навреме, това сигурно ще стане в някой от следващите двубои, а както казва народната мъдрост – "най-лесно се свършва спестеният капитал" особено ако не се увеличава!

Димитър ДЖАРОВ

«СТАРТ» ПРЕДВИЖДА

ЦСКА "Септ. зн." – ЛОКОМОТИВ (ПД) 1		
В София:	17 2 0	75-12
В Пловдив:	8 6 5	25-20
БОТЕВ – ЛЕВСКИ-СПАРТАК 2х		
Във Враца:	1 5 3	9-13
В София:	0 1 8	2-24
ЛОКОМОТИВ (СФ) – СПАРТАК 1х		
В София:	12 3 1	29-8
В Плевен:	2 9 5	9-12
АКАДЕМИК – МИНЬОР 1		
В София:	2 3 0	7-3
В Перник:	3 1 1	12-9
БЕРОЕ – ЖСК СПАРТАК 1		
В Ст. Загора:	3 2 2	13-9
Във Варна:	1 5 8	10-13
ЧЕРНО МОРЕ – ПИРИН 1		
Не са играли за първенство.		
ТРАКИЯ – ЕТЪР х1		
В Пловдив:	2 2 0	5-1
Във В. Търново:	1 0 3	7-10
ЯНТРА – СЛАВИЯ 1х		
В Габрово:	1 0 0	2-1
В София:	0 0 1	0-3
СЛИВЕН – ЧЕРНОМОРЕЦ 1х2		
В Сливен:	3 2 1	7-7
В Бургас:	1 0 5	5-11
ДИМИТРОВГРАД – ЛЪСКОВ 1		
В Димитровград:	4 4 0	11-2
В Ямбол:	1 3 4	10-19
МИНЬОР – МАРИЦА 1х		
В Бухово:	1 1 0	1-0
В Пловдив:	0 0 2	1-4
ГРАНИЧАР – МАРЕК х1		
В Свиленград:	1 0 0	2-1
В Ст. Димитров:	0 0 1	0-1
АСЕНОВЕЦ – ВЕЛБЪЖД 1		
В Асеновград:	2 2 0	5-2
В Кюстендил:	1 0 3	3-5
ГОРУБСО – СЛ. ГЕРОЙ 1		
В Мадан:	2 1 0	4-1
В Сливница:	0 0 3	0-6

ЗАБЕЛЕЖКА: Данните са за срещите в "А" и "Б" РФГ.

ИЗВЪН ТРАДИЦИИТЕ И...С ТЯХ

Любителите на футбола имат някакво необикновено чувство; те сякаш предварително знаят какво може да се случи на един мач и затова отиват или не отиват да го видят. . . Варненските зрители не проявиха голям интерес към мача "ЖСК-Спартак" – ЦСКА "Септемврийско знаме" (казваха, че шампионите никога не са играли край Черно море пред толкова малко публика!. . .) и не сгрешиха. Защото двубоят не бе и от средното равнище на "А" РФГ.

. . . И двата отбора имаха проблеми: сред варненци бе контузен най-добрият им нападател напоследък Минчев и той игра, като накуцваше и без да е тренирал; армейците бяха лишени от контузения Зафиров, предпочетоха да останат дълго без Денев, а Жеков въобще не се появи на терена. Но това едва ли е обяснение за качеството на мача, чието главно достойнство бе динамиката. Топката – особено през първото полувреме – бързо сменяше притежателите си, това носеше някакво напрежение, което в края на краищата се изчерпваше с далечни удари към вратите. Защитите не позволяваха повече, нападателите грешаха, а след тях и Филипов, и Зафиров имаха на вратите си отлични прояви.

Зрителите обаче не останаха доволни от мази динамика. Тя просто не можеше да скрие пълното "безредие", което съществуваше и в двата състава. За варненци това бе напълно обяснимо: при един непълноценен Минчев те просто останаха без "център", около когото да се "съсредоточат"; за състав от тяхната класа това вече е много. Все пак те се опитаха да покажат нещо интересно – организирано да създават условия за пробиви и стрелба на стопера си Ст. Недев, – но и това не даде резултат.

Едва ли ще сгрешим, ако приемем, че отсъствието на Денев и Жеков в армейския състав имаше за цел да наблегне върху колективизма и – особено! – върху бързината на действията. Точно това се постара да покаже отборът без тях. Никой не задържаше топката, имаше стремеж към движение, към смяна на изходните позиции и разнообразна игра. Но всичко това бе извършвано и неточно, и без достатъчно проява на обща мисъл, и често самоцелно, за да се стигне до хаотична игра, която съвсем не е в стила и традициите на армейския отбор.

ЗАФИРОВ НЕ БЕ СИГУРЕН ПРИ ВИСОКИТЕ ТОПКИ. ТАКА СТАНА И ГОЛЪТ. . .

Но все пак точно стилът и традициите помогнаха още веднъж на шампионите. Влизането на Денев и може би по-точно респектът, който носи името му (сам той отново не напомни за истинските си възможности!) бе сигнал за онази характерна за армейците стръв към победата, която потиска съперниците им в собствената им половина. Този път натискът нямаше обичайната сила, на моменти дори съвсем стихваше, но в последна сметка даде резултат – в момент, когато всеки от спартаковските защитници се надяваше, че следващият ще ликвидира опасността, Марашлиев почти необезпокояван вдигна топката пред вратата, Никодимов почти без съпротива скочи най-високо и я изпрати в мрежата под погледа на неразчелия своите действия вратар Зафиров.

Така армейците спечелиха нови две точки, които им дават право да търсят нещо ново и в следващите срещи. Затова отборът трябва да се наблюдава. . .

Митьо ЕКСЕРОВ

«ТРАКИЯ» СЕ ПРОМЕНЯ

"Тракия" се появи на мача със "Славия" фактически с две нови имена – вратаря Тиханов и дясното крило Алексиев. Но в разговорите преди и след мача винаги се споменаваше за обновление, за това, че се създава нов тим.

Наистина сегашната "Тракия" не прилича на предишната. Дълги години бе типичният представител на контраатаката, вършеше го силно, бих казал дори елегантно. За това имаше подходящи изпълнители, добре разработена игра. В нея важна роля заемаха Дерменджиев и Попов. Сега Попов го няма, Дерменджиев няма партньор от същия тип. А и цялата организация на играта явно не е такава, че да даде възможност за проявление на Дерменджиев при контраатаката (за това е нужна подготовка, конструктивен пас). Сега почти изцяло усилията на Дерменджиев отиват в организаторска дейност в средата на терена, за друго остават малко сили и възможности.

Но това, което е най-неприятно при смяната на образа, е, че "Тракия", поне в този мач със "Славия", правеше отстъпление от онзи конструктивен стил на внимателното, технично отношение към топката, на смислено съсредоточаване на усилията. Притиснат от противника, тимът отиде към безцелно ритане на топката – само да бъде далеч от нашата врата! Ако беше веднъж-два пъти, можеше да се счете изключение, но то бе многократно – и затова бе неприятно, носеше разочарование у оня, който е уважавал и уважава "Тракия".

Треньорът на отбора Р. Стойнов говори за това, че държи да промени стила на някогашната "Тракия", като привикне играчите да бъдат по-твърди в сблъсъците. Той отчита тенденциите на времето. Тук пред него стои голям проблем, може би най-големият. Той сигурно не ще се реши само с пожелания и наставления, но и с подбора и подготовката на играчите, с дисциплина. Иначе отборът може да преживее големи неприятности като тая в събота, когато Каменов и Кръстев се сритаха, без да се борят за топката, и трябваше да бъдат отстранени. . .

"Тракия" явно не може дълго да остане с такова построение в центъра на защитата. Сега положението е закърпено с В. Апостолов в ролята на последен играч; неговата опитност, техника и чувство за позицията имат значение. Срещу една "Славия", затънала в шаблон, тракийската защита запази вратата суха. Но срещу други?. . .

Нещо положително в цялото това състояние на "Тракия" бе духът и проявлението на новите. Вратарят Тиханов наистина "увисна" два-три пъти, но пък и спаси положението, когато вече другите не можеше. Алексиев приложи оригинални финтове. Веднъж се озова сам срещу вратаря Цолов, но изглежда, бе толкова изненадан от това, че изтърва топката изпод своя контрол. . . Хареса ми бойкостта, настойчивостта и маневреността на Каменов, от него може да се чака повече. Но никой не ще му прости, че предизвика да бъде отстранен от игра!

Александър ЯСНИКОВ

НА СНИМКАТА: ТОПКАТА, ГРИГОРОВ И АПОСТОЛОВ. . . И 0:0

Снимки: Янко ГЪРОВ. Георги ДОЙЧИНОВ и Тодор ПИРИНСКИ

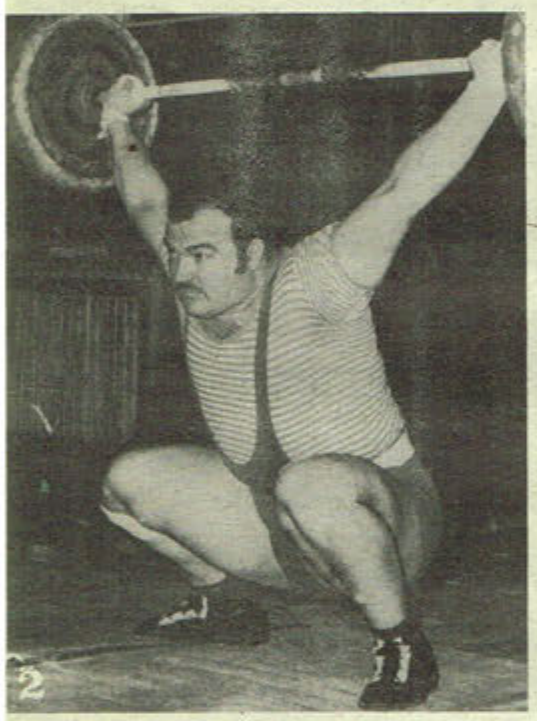

СЕНКИ ЗАД ЗЛАТНИТЕ МЕДАЛИ

Първият, когото срещнах по улиците на Видин, беше моят стар приятел Асен Милославов. Неговото удивление, че в родния му град има републиканско първенство по вдигане тежести, нямаше граници! После взех съботния брой на "Червено знаме". Нямаше нито ред, че тук се състезават световни шампиони. Дори край залата нямаше нито един знак, че вътре става нещо... Присъствувахме на едно анонимно първенство, в което дори малкият брой участници превишаваше броя на зрителите.

Не бих казал, че състезанията по вдигане тежести са твърде интересни като зрелище. И все пак хроничната апатия на зрителите към този спорт тревожи – пропастта между ценители и спортисти не може да има добри последици...

Недъгът на могъщите иначе у нас щанги има своите причини. В пренебрежението към афиширане на проявите прозира спокойствието на силните. Ние имаме един суперотбор и сия-

ето на добитото злато сега стои като тежък римски щит пред стрелите на критиката. Наистина – дреболия е сега липсата на афиш с образа на някой световен шампион. Но ако гледаме в перспектива?

После и дали ще дойде този шампион от афиша? И идваме до втората, след пропагандните неудачи, причина за това, че от години нашите републикански първенства се очертават с твърде песимистични тонове. На тях не участвуват първите ни сили. "Злите езици" твърдят, че в нашите фотоархиви липсват снимки на Неделчо Колев, защото той просто не се състезава у нас. Така републиканското първенство тази година се превърна за "българската категория" до 75 кг във "Фауст", където вместо очаквания Гяуров пеят дебютанти от консерваторията. А тъй като това става и с повечето категории – естествено е на касата на такъв "театър" билетите да останат непродадени...

Не искам да обидя новите шампиони. С победителите на 75 кг сред младежите (20 – 23 г.) Иван Толев (Сливен) и сред мъжете Енчо Липовански (Толбухин) разговарях на брега на Дунав. Това са сериозни и талантливи бъдещи майстори от висока класа. Но и двамата, както и всички други състезатели и зрители бяха искали да се хвърлят и да гледат истинска битка...

Разбира се, във федерацията чувствуват тези неща, и то по-ясно и с повече детайли. Председателят на треньорския съвет Димитър Гюрков и съюзният треньор Любомир Градинаров обстойно изложиха проблемите около синхрона между вътрешния и външния спортен календар. И аз съм съгласен, че решаването на този въпрос е трудно. То не може да стане по пътя на буйните импулси – чрез заповед до всички олимпийци да не пропускат срещите си с българската щанга. Те имат отговорен и твърд международен календар. Наестествено не могат да се възхищават от задочни шампиони...

Така щангите сами нокаутират своя авторитет в страната ни. И един парадокс води до други парадокси. Вместо всички да застават със снети шапки пред този спорт, той е станал тук-там и немил-недраг. Дори в Бургас, родния град на Ат. Киров, по време на третия кръг от отборния шампионат просто изхвърлиха щангистите от баскетболната зала. Добре че председателят на окр. съвет на БСФС Г. Бургазлиев поправи тази неправда и върна шампионата в отредената зала...

А какво да кажем за Сливен? Беше много удобно, когато там работеше треньорът Иван Абаджиев и със свойствената си упоритост преодоляваше всичко. После мнозина спортни деятели с удоволствие хрускаха от готовия плод. Сега треньор в Сливен е братът на нашия заслужил треньор – Михаил Абаджиев. И дали защото е по-мек или защото апетитите са задоволени, тук сега съществуват най-лошите условия за работа от всички центрове. Две години наследниците на Нурикян и Крайчев работеха "временно" в неотопляван училищен салон. В края на краищата намериха една вечер щангите в мазето. Сега са пред дилемата – в съблекалнята на един изоставен стадион или в богатия на въздушни течения коридор на една зала (не зная какви по-заслужили спортисти тренират в тази зала). Може би и затова сливенци дойдоха само с 4 спортисти. Макар и те да станаха шампиони, тази бройка е малко за един "център". Малко, както и участието на Бургас, "Славия". Дори домакините се представиха с ... 2 участници! Но това е друга тема и някой ще трябва да "стегне" такива центрове.

На фона на тези неприятности беше удоволствие да се слуша разказът на известния наш треньор Иван Веселинов за първия в страната ни дом на щангиста, създаден в Асеновград. До голямата зала са изградили и малка – за малките, до тях – културен клуб с книги, игри, шахове, кабинети... Сега тук трима треньори работят с над 100 щангисти.

Приятно впечатление оставиха и столичните студенти. Най-радостен от тях беше Атанас Радев, който посвети шампионската си титла на току-що родения си син Добромир. Видях и няколко студенти щангисти, които правеха своите изследвания по време на първенството, и ми се струва, че е прав треньорът им Павел Добрев. За тях – бъдещето

1 ИВАН ВЕСЕЛИНОВ С ЧЕТИРИМА ЯКИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ СВОЯТА "АСЕНОВГРАДСКА КРЕПОСТ" НА ЩАНГИТЕ – БРАТЯТА ТРЕНДАФИЛ И НИКОЛА СТОЙЧЕВИ И БРАТЯТА ПАВЕЛ И ПЕТЪР БОЙЧЕВИ.

2 ДИМИТЪР ТРАМБУРАДЖИЕВ- ОЩЕ ЕДИН "АСЕНОВЕЦ" – ЕДИНСТВЕН С РЕПУБЛИКАНСКИ РЕКОРД ОТ ТОВА ПЪРВЕНСТВО – ИЗХВ: 116,5 КГ

3 ЕНЧО ЛИПОВАНСКИ (М) И ИВАН ТОЛЕВ (МЛ) – ШАМПИОНИТЕ В "БЪЛГАРСКАТА" КАТЕГОРИЯ ДО 75 КГ, НЯМАТ ВИСОКИЯ РЕЗУЛТАТ НА НЕДЕЛЧО КОЛЕВ. НО ТЕ БИХА НАУЧИЛИ МНОГО ОТ ЕДНО СЪСТЕЗАНИЕ С НЕГО.

4 А ТОВА Е НАЙ-ЩАСТЛИВИЯТ ШАМПИОН ЗА 1973 г. СТУДЕНТЪТ ОТ ВИФ АТАНАС РАДЕВ РАЗМАХВА ТЕЛЕГРАМАТА, В КОЯТО МУ СЪОБЩАВАТ, ЧЕ ИМА СИН...

пролет – турнирите "Дружба", "Жан Дам" и Дунавската купа – за "загряване". През лятото – европейско първенство (юни) и световно първенство (септември). Едно есенно "разхлабване" с балканските игри и после тежкият зимен труд за натрупване на сила. В същото време ние искаме да ги видим и на трите кръга от републиканското отборно първенство и на индивидуалния шампионат. Но многото състезания в този спорт са противопоказни. Не е както при тениса, където могат да се играят и повече от 40 турнира годишно. Към всяко състезание тук се подхожда със сложните маневри за спадане на собственото

тегло и влизане в категория. Ако такива фокуси се правят всеки месец, спортната форма на щангиста може и да пострада. Затова първите ни сили или участвуват формално във вътрешните изяви, или изобщо не участвуват. През есента са уморени и някои не искат да рискуват реномето си. А за да не се накърняват интересите на дружествата, два от трите кръга на отборния шампионат се правят непосредствено след европейско и световно първенство и резултатите от последните се зачитат. Така се стига до нещо парадоксално: ставаш победител в състезание, където не си участвувал. А зрителите

на нашата треньорска мисъл в тежката атлетика – трябва да се полагат повече грижи!

Шампиони при мъжете станаха: 52 кг – Георги Георгиев (Сл) 205 кг, 56 кг – Георги Стоянов (Бс) – 210 кг, 60 кг – Георги Тодоров (ЦСКА) 255 кг, 67.5 кг – Младен Кучев (ЦСКА) – 280 кг, 75 кг – Енчо Липовански (ТБ) – 280 кг, 82,5 кг – Николай Каменополски (ЦСКА) – 315 кг, 90 кг – Атанас Радев (Ак) – 340 кг, до 110 кг – Станчо Пенчев (Тр–Пд) – 335 кг, над 110 кг Димитър Трамбураджиев (Асеновец) 367,5 кг.

*

Българската школа по вдигане тежести е образец за десетки страни в света. И затова, независимо от всичко, време е да решим окончателно проблема за участието на първите ни сили във вътрешния календар. И не само заради публиката. А и заради бъдещите ни шампиони. Понякога харчим хиляди левове, за да изпратим наши спортисти да се учат. А в случая най-добрите учители са до нас, но ние сами ги ограждаме с високи стени. А зад сенките на техните златни медали не бива да линее българският тежкоатлетически черногор.

Климент АСЕНОВ
Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

ГЕОРГИ ТИХОВ ОТНОВО НА ПИСТАТА

Когато тези дни наблюдавахме от "трибуните" на "СТАРТ" контролния пробег по пистата на стадион "В. Левски" на Георги Тихов, радвахме му се повече от времето, когато поставяше рекорди и печелеше републикански и балкански титли. . . Повече от 15 месеца изминаха от тежката контузия, която той претърпя по време на балканските игри в Измир. Наложи се хирургическа намеса, тежка операция, която направи д-р Никола Дагоров.

– Това бе уникален случай – разказва д-р Дагоров, който с трепет заедно с лекаря на атлетическия ни отбор д-р Панчев и група треньори и деятели от федерацията наблюдаваха бягането на Тихов. – Трябваше да оперирам разкъсаните му ахилесови сухожилия на левия крак, а. . . сухожилия нямаше! Наложи се да присаждаме сухожилие от други части на крака. Беше изключително сложно и първата ни цел бе да не остане инвалид. Именно поради това сега радостта ни е двойно по-голяма. Защото този голям спортист благодарение и на неговата упоритост не само ще може да ходи нормално, но ще участвува още и на състезания. . .

Тихов продължаваше да бяга по маршрута от 15 км, старши треньорът Георги Лазаров измерваше всяка обиколка и подхвърляше: "С това темпо той можеше дори да спечели републиканския крос в Нова Загора. . ."

ПЪРВИЯТ КОНТРОЛЕН ПРОБЕГ НА ГЕОРГИ ТИХОВ СЛЕД ТЕЖКАТА КОНТУЗИЯ И УСПЕШНАТА ОПЕРАЦИЯ, ЗОРКО НАБЛЮДАВАН ОТ СТАРШИ ТРЕНЬОРА НА НАЦИОНАЛНИЯ ОТБОР ГЕОРГИ ЛАЗОРОВ И Д-Р НИКОЛА ДАГОРОВ

След финиша, още задъхан, Георги Тихов попита какво е постижението.

– 48 минути и 23 секунди!

– Около две минути по-слабо от републиканския рекорд (рекордът бе установен от Тихов преди четири години в Хасково). Като начало не е зле. Много ме затрудниха вятърът и студът, но важното е, че кракът не ме боли. . .

– Предстои още много възстановителна работа – прибави д-р Дагоров. – Левият крак е още значително по-слаб от десния, но лошото остана зад нас. Тихов ще бяга, и то много добре. . .

Радостта, че се завръща един голям атлет на пистата, е наистина голяма.

При това неговото място в националния отбор остана незапълнено. Научихме, че Тихов веднага след тежката операция е започнал възстановителните процедури, по мересиевски, с голяма воля и упоритост е тренирал във Варна, тихо, незабележимо, непрекъснато. Отскоро той е на едногодишна специализация в София, която умело съчетава с лечението и тренировъчната дейност. Лекари, треньори и самият Тихов са уверени, че в юбилейната 1974 г. той ще ни радва с нови успехи и победи на атлетическата писта. . .

Ешуа АЛМАЛЕХ

ОТЧЕТИ И ИЗБОРИ

Предстоящите отчетно-изборни събрания и конференции на спортните секции, на физкултурните дружества, окръжните съвети на БСФС и на българските спортни федерации са важен етап за организационното укрепване на нашия спорт, етап който трябва да доведе до още по-голяма масовизация на спорта, до майсторското му израстване.

В този своеобразен пълен отчет на постиженията и слабостите на българския спорт на първо място застават спортните секции. Те трябва да дадат верния тон, който ще прозвучи и в докладите на физкултурните дружества.

Наш представител посети граничното село Бродилово и град Мичурин където се запозна с работата на волейболните секции в тези населени места. Разказваме за някои проблеми, които несъмнено ще намерят място в доклада както на секциите, така и на дружествата за физкултура и спорт в Бродилово и Мичурин.

ТАКА Е ВСЕКИ ДЕН НА ВОЛЕЙБОЛНАТА ПЛОЩАДКА В ЦЕНТЪРА НА ГРАДА – ДЕСЕТКИ ДЕЦА С НЯКОЛКО ВОЛЕЙБОЛНИ ТОПКИ И ДВАМА ПРЕПОДАВАТЕЛИ.

ИМА ТАКОВА СЕЛО

МОДЕЛ НА БЪДЕЩЕТО? ДОКАТО СПЕЦИАЛИСТИТЕ СПОРЯТ... ВСЕОТДАЙНОСТТА Е ВСИЧКО. ИСКРАТА РАЗПАЛИ ПОЖАР И В МИЧУРИН, КОЙТО МОЖЕ И ДА УГАСНЕ...

Селото е скътано в Странджа, до красивата река Велека. Едно време е било "забутано". Защото е трябвало да дойде 1944 година, за да може хората на Бродилово само за няколко години да влязнат в XX век. Дотогава липсата на път до селото, липсата на грижи от страна на управниците са го държали настрана от живота. За това село се сещали само в полицейските участъци и жандармеристките дружини.

Наред с всичките блага на социализма бродиловчани получили възможността и да спортуват. И спортът така навлязъл в техния бит, че това е може би единственото селище в България (а защо не и в света?), където вече от години всички са обичали спортния екип. Да не говорим за децата – няма дете в селото, което да е без гуменки, гащета и фланелка, анцуг... Няма дете в селото, което да не играе волейбол.

През 1946 година няколко ученици за пръв път видели тази игра в Мичурин. Учителят по химия Младен Младенов станал първият техен треньор. През ваканцията волейболната мрежа се появила в Бродилово и всички се чудели на това своеобразно рибарско приспособление. След това в селото дошли трудоваци, за да построят теснолинейката, и започнали нескончаемите мачове между строителите и учениците от селото. В началото мачовете били оспорвани, докато местните волейболисти взели връх – те побеждавали и отборите на Мичурин, на Ахтопол, на Лозенец, на Кости. Нямало наблизо тим, който може да им се опре.

След това армията призовала младежите от волейболния отбор и ги направила не само истински мъже, но и отлични спортисти. Щастливото стечение на обстоятелствата ги събрало в едно поделение – в Пловдив. През 1954 – 1955 година тимът на "Ударник" (Пд) бил най-силният в Трудова повинност и между най-силните в страната. В него играели предимно бродиловчани.

Една от първите електрифицирани волейболни площадки в България е построена в Бродилово. Защото през деня трябвало да се работи. Вечерите били за спортуване. До късно през нощта волейболната топка святкала над мрежата, до късно през нощта зрителите бодърствували и все повече ставали привържениците на спорта. Докато се стигнало до положението всички деца и младежи – от детската градина като се започне, да спортуват.

Това, което се предвижда в много градове и селища да стане в близкото или по-далечно бъдеще....

Специалистите все още продължават да спорят какви материални предпоставки са необходими за да стане спортът масов в истинския смисъл на думата. Правят се изчисления, търсят се оптимални форми, споменава се за нуждата от треньорски и преподавателски кадри. В Бродилово никога не са си поставяли тези въпроси. Оказа се, че щом има всеотдайност, спортът може да стане масов и при съвсем скромни условия. Директорът на училището Никола Иванов е и учител по литература и физкултура, и треньор на волейболистките. Другият треньор Киро Киров е също учител по математика, физика, трудово обучение и физкултура и също е от славното волейболно поколение на Бродилово, което се състезаваше от 1946 до 1968 година. И все бяха първи в окръга и общината. Тези хора заедно със своите съпруги и другите си колеги са от сутрин до вечер с учениците си. От класните стаи – на волейболната площадка. Децата подават заявления, преди да ги приемат сред волейболистите – обещават не да станат отлични спортисти, а да бъдат отлични ученици. Традицията тук е такава – сред списъка на предишните волейболисти можем да открием инженери, ръководители на смени, специалисти, спортни деятели, лекари, учители.

– Сред нас няма нито един, който да не е станал полезен за обществото човек – твърди директорът на училището.

И затова всички учители така настоятелно искат учениците им да спортуват. Децата бяха на седмична бригада. Завършиха я за 5 дни – през останалите два си направиха спартакиада. По лека атлетика и естествено – волейбол. Сами си бяха организаторите, сами си бяха съдии. Като разбраха за това, от Бургас дойдоха и тези бродиловчани, които сега играят в представителните отбори на "Черноморец" – те също застанаха зад волейболната мрежа... А това бяха 90 на сто от спортистите във волейболните тимове на бургаското дружество! В края на краищата стана такава "спартакиада", за която може само да се мечтае. Спонтанна, бойка, пълна с радостни вълнения. Получи се такова състезание, за което още дълго ще се говори... Да, има такова село, където днешният спорт е моделът за бъдещето.

НАИСТИНА ЛИ СА ТАКИВА «ОБЕКТИВНИТЕ УСЛОВИЯ»

Един от първите волейболисти в Бродилово и пръв по заслуги към този спорт в селото е учителят Никола Стоянов – Кутуза. Разпалил големия "Волейболен огън" в Бродилово (от който сега се греят и отборите на Бургас), сега той е разпалил пожар и в Мичурин.

Това наистина е много хубаво. Но условията и предпоставките за развитието на спорта в селото и града се различават. Пълната "самодейност" в града вече по-трудно може да разчита на успехи. И ще обясним защо. . .

Никола Стоянов заварихме на тренировка в центъра на Мичурин – на спортната площадка. Заедно с него работеше и председателят на местното физкултурно дружество "Странджанец". Над 60 деца тренираха разделени на групи – тренираха с пот на челата.

– Винаги сме тренирали така – с много деца, без зали, без специални помещения. И имахме успехи – но вече е време да се съобразяваме и с модерните изисквания – сподели с гордост, но и с огорчение Кутуза.

В Мичурин има училище с 800 деца в прогимназията и 300 в гимназията. Тези деца сега са опънали въжета и телове дори по главната улица за да играят волейбол. Обичат и хандбала и леката атлетика, и борбата, и футбола. Но само с обич вече големи успехи няма да има. Защото младите спортисти не само че нямат зала, но нямат и салон към училището. Място в двора има – достатъчно и удобно, но няма да бъде застроено. От Строителни войски в старозагорската бригада, където командуващ е големият приятел на спорта ген. Делчев, откликнали на молбата за помощ. Имало възможност да се построи бързо салон за училището. Но. . . не одобрили в Мичурин определеното място. . . Сега зала може да започне да се строи след 1975 г., ако. . . останат средства. Стадионът, за който са хвърлени хиляди левове, все още си е в строеж. И може би няма и да се довърши – за него сега има планове, които едва ли ще се осъществят.

В крайна сметка Мичурин, където има такъв богат човешки материал за спорт, където има толкова много желаещи да спортуват където има и запалени преподаватели и треньори, няма само едно – място, където да се води целенасочена и ефективна подготовка.

Ако така продължава, не е чудно и тук, както някъде, да бъде загасен този хубав пламък... защото такива са "обектривните условия"...

Борис КОВАЧЕВ
Снимки: Мирослав ЧЕРВИНКА

ДИРЕКТОРЪТ НА УЧИЛИЩЕТО В БРОДИЛОВО НИКОЛА ИВАНОВ Е И ТРЕНЬОР НА МОМИЧЕТАТА ВОЛЕЙБОЛИСТКИ (ГОРЕ).

ТОЗИ МАЛЧУГАН СЪС СВОИТЕ СЕРВИСИ Е ПОЛУЧИЛ ПРАВОТО ДА ИГРАЕ В ОТБОРА НА "ГОЛЕМИТЕ".

ШАМПИОНИТЕ ОТГОВАРЯТ

"Научавам, че героят на социалистическия труд Петър Киров възнамерява отново да се върне на тепиха. Вярно ли е това?"

КИРИЛ ДИМИТРОВ, ХАСКОВО

И в други писма до редакцията читателите се интересуват от съдбата и намеренията на този наш прославен борец. Намерихме заслужилия майстор на спорта Петър КИРОВ запъхтян, облечен с два анцуга, на поредната тренировка с "четата на Кривирачев", в която той отново се завърна.

"След олимпийските игри в Мюнхен си взех довиждане с тепиха. Но "довиждане" не значи "сбогом"! Още повече, че продължих да тренирам и да се състезавам за моето дружество "Академик" (Сф), което спечели вицешампионската титла в републиканското отборно първенство през тази година. Все пак след 8-годишна непрекъсната и напрегната състезателна дейност организмът ми имаше нужда от отдих, от физическо и психическо възстановяване. Честно казано, тогава не мислех да опитвам отново щастието си в голямата борба. Ала освен това, че след близо едногодишен активен отдих отново почувствувах прилив на сили и неудържимо влечение към тепиха, съдбоносно за промяната на решението ми бе световното първенство в Техеран. Там нашите "класици" претърпяха малко разочарование, а аз през цялата своя кариера съм навикнал на успехи – лични и на отбора ни – и не можех спокойно да понеса това. Гледах как противници, които съм побеждавал многократно, облекчено въздъхват, след като не се качвах на килимаро, виждах как ни се използва титлата в кат. до 52 кг, която дълги години бе български патент, и още тогава реших: "Ще опитам пак!" Стига да съм нужен на треньорите, на другарите си. . . А те ме посрещнаха тъкмо така. Затова сега тренирам

така всеотдайно, затова е така огромно желанието ми да намеря отново право на изява, да не ги подведа.

Нека никой не си мисли, че един състезател, печелил и дори дублирал всички възможни титли в своя спорт, може с лека ръка да рискува реномето си. Известна ми е "рецептата", според която най-добре е спортистът да си отиде на върха на славата. Но може ли някой да определи точно къде е този връх? Ако бях приел, че той е превзет след първите медали на европейски, световен и олимпийски шампион, щях ли след това да удвоя колекцията си? А може би моят връх ще бъде третото притежание на титлите? Същевременно това "може би" съдържа огромния риск от евентуален неуспех – риск, който съзнавам, риск, който поемам, защото всъщност борбата и спортът въобще са един голям и непрекъснат риск, който никога не ме е плашил. Не ме плаши и сега, чувствувам, че може още да съм полезен за отбора. . .

На пръв поглед съществува опасността моето завръщане да продължи известния "вакуум" в категорията. Но това е само зрителна измама. Всъщност присъствието на един именит борец би трябвало да удвоява амбициите и усилията на претендентите за "престола" му. Нека само напомня, че на времето аз станах титуляр сред 52-килограмовите "класици" в момент, когато Ангел Керезов беше световен шампион. . . А и сега се завръщам от равни позиции с останалите кандидати. И трябва отново да доказвам . . . В борбата доказателства се събират на тренировките и се надявам, че пак ще докажа. . ."

СПОРТИСТ СТАРТ
НАРОДНА МЛАДЕЖ
НА ТРИДЕСЕТОТО ЛЕТО

ЕДНА ОБИКОЛКА ОКОЛО ЗЕМЯТА

Този лекоатлет ми се е нравил винаги. И не заради златните си медали. Не и заради онази покоряваща мощ, която струи от бягането му. А за неговите душевни качества. За неговата неподправена сериозност, с която се е отнасял винаги към своя спорт. Голям спортист може да стане и някой разхайтен талант. Но трудно е да се повярва и обикне такъв човек. Бъдещето на спорта, както и бъдещето на хората въобще, се твори не от илюминациите на отделни мълнии, колкото и блестящи да са те, е от дългия, търпелив, вечен огън, комуто служат най-сериозните, най-последователните и полезни синове на човечеството. Михаил Желев е спортистът, от чийто талант българската лека атлетика почерпи много огън.

ВСИЧКО НАЙ-ХУБАВО СЕ СРЕЩА РЯДКО

1965 година беше година на раздяла с едно минало и тръгване по пътищата на непознато бъдеще. Михаил Желев в това време знаеше твърде малко за големия спорт. Наистина в IX клас, лек и тънък като комар, той се появи на подиума за вдигане тежести. Инстинктивният стремеж да се търси повече сила го тласкаше към тези железа, които бяха на голяма почит в Сливен. Още повече, че не го пуснаха в една щафета, за която сам предложи услугите си – бояха се дали ще пробяга докрая разстоянието на определения пост...

Той не е бил никога галеник на съдбата. Ежедневието му отрано е трудово. Спортът става за него страст, която го обзема изцяло. От щангите се хвърля към парашутизма, сам тренира "на сухо", и второ пътуване издържа триемния изпит... Прави 32 скока от крилото на старичкия но трудолюбив брамбар ПО-2. А после опитва силите си и в един кроc,където се класира девети...

В казармата единствената му тренировка е маршовата стъпка по плаца и спринтовете по време на учебни тревоги.

На 1 октомври 1964 г. се връща в родния си град и след два дни прави първата си тренировка. Девет години след това първо бягане записано в неговия дневник, там сега няма нито една празна страница... С изключение на 14 дни, прекарани в лечение.

Нужно е било за него такова постоянство! Трябваше да мери сили с връстници, които бяха започнали 7 – 8 години по-рано! Отидете днес при който и да е треньор, кажете му,че сте на 20 години и искате да започнете... Ще ви откаже любезно и аргументирано. На 20 трябва да сте вече оформен състезател. А Желев тогава започна! И това е едно от малкото изключения. Рядко срещано, както рядко се среща и всичко най-хубаво...

ПОБЕДИТЕ – ДАР ЗА ЕДНО БЕЗКРАЙНО ТЪРПЕНИЕ

Желев не можеше да бъде стандартен спортист. В първите години на своето късно начало той превиваше дълго гръб под касите с компот, които пренасяше до 16 часа, а вечер гълташе огромни порции километри. Трудът за него беше нещо естествено. Затова и после не проумяваше как някои могат да се съмняват дали тренира съвестно в Сливен, далече от погледа на отговорните треньори.

Той отдавна знаеше, че победата не е нищо друго освен дар за едно безкрайно търпение и труд. И не беше нужно някой да го следи или увещава. Отрано забеляза у себе си способности за продължителна работа и това, в края на краищата, беше съществената предпоставка да изпъстри страниците на нашата атлетика със своите рекорди и победи.

Постепенно бягането му се превръщаше в своего рода необходимост, форма на съществуване . Разбира се, тази размерена крачка по пистите или по горските пътеки бе важна част от неговия живот. И не го уморяваше, както не се уморява и орелът при своя полет. Ако пропуснеше часа за своята поредна тренировка, Желев ставаше неспокоен, задъхваше се и бързаше да си възвърне щастието и покоя,идващи с дългия и сладък кроc...

ШАМПИОН?
ТА ТОВА Е СЪВСЕМ ЛЕСНО!

И днес Желев вероятно би могъл да стане шампион на всяка дисциплина от дългите бягания. Необходимо ще му бъде да се съсредоточи малко повече на дадения километраж и да полекува по-сериозно алергията, която препречи пътя на по-нататъшния му прогрес. От 1967 до 1971 г. той събра богата колекция от републикански рекорди и медали в дисциплините 1 500, 5 000, 10 000 м гл. бягане и 3 000 м с препятствия. В този период беше и най-яркият бегач на Балканския полуостров. На пет балкански игри бе осем пъти шампион! Спечели всичките бягания в коронната си дисциплина, завоюва златни медали още и на 5 000, 10 000 метра, и балкански кроc. А ако направим рекапитулация ще видим, че на седем балкански игри е спечелил четиринадесет медала.

Михаил Желев е световен студентски шампион на 3 000 м с препятствия през 1970 г. и победител в редица турнири и кросове, като този на Дружеските армии в Сливен и пр. Но в спортната си биография има три върха, два от които още не са достигани от друг български атлет. Това са неговият рекорд – 8,25,0 мин. на 3000 м с препятствия и победата му в лекоатлетическия мач Европа – Америка в Щутгарт.

През 1969 г. стана европейски шампион в Атина и не бива да забравяме, че двамата със Стойковски са все още единствените български атлети постигнали такъв успех.

От 1969 до 1971 г. Желев стартира 23 пъти в големи състезания и постига 23 победи. Той покоряваше удивително леко разстоянията и съперниците си. Тайната на това явление се крие в тези 40 000 километра, които са почти събрани в неговата бегова спестовна книжка. Тази пълна обиколка на земното кълбо по екватора ще се закръгли някъде към тридесетгодишния юбилей от празника на свободата. Един своего рода дар и благодарност.Изчисленията са много точни – в дневниците му е отбелязан стриктно всеки пробяган километър! Да се погледне в тях е все едно да се надникне в съкровищница. Младият бегач би могъл да черпи с пълни шепи от този опит. Михаил Желев го сподели и в своята дипломна работа посветена на бягането на 3000 м с препятствия, защитена с отличие в катедрата по лека атлетика на ВИФ "Г. Димитров".

МНОГО ЛИ СА 30 ГОДИНИ?

Радваме се на много старинни предмети, с възхищение се взираме във фотосите на гигантската секвоя от Сиера Невада живееща вече 4 600 години, но се мръщим когато видим някой застарял рекорд. Такъв е рекордът на 3 000 м с препятствия. През 1969 г. той беше изпреварил времето си. Сега сякаш изостава. Няма добра смяна на Мишо в тази дистанция....

А смяната на шампионите и рекордите е необходима. Един спортен свят, съставен от непобедими атлети, би бил скучен като вестник, който трябва да се чете сто пъти.

Желев хвана някаква алергия към цъфтежа на растенията. През лятото, в най-усиления спортен сезон, в гърлото му засядаше буца, спазмите на кашлицата го задушаваха... Здрав като човек и болен като лекоатлет (от това се не умира, но не може и да се бяга добре), той позна много пътища към различни болници. Сега – от януари до март 1974 г. му предстои генерално сражение с този коварен враг, чиито първи пристъпи почувствува още в 1971 г.

Може би това е причината и з неудовлетворителното му предстоявяне в Мюнхен? Но Желев, самокритичен както винаги, я търси и другаде. След победата в полуфинала на световния рекордьор Кери О'Брайн Маранда – спортиста с най-добро време за годината, на финала то остана дванадесети. Смята, че з това е виновно психическото състоние – онази неувереност в силите появила се, след като пострада от шпайковете на Мико Алалепилампи загуби ритъма на бягането...

Какво ще стане в близкото бъдеще със старши лейтенанта от БНА Михаил Желев?

Животът му е пример за необикновено силна любов към родното място. За Сливен той стана нещо като спортен кумир. Преди години тук играеха на индианци. Сега децата играят на "Михаил Желев". Мисля, че в този простичък факт се крие най-голямата награда за целия труд и усилия на този атлет...

Михаил Желев би могъл да работи спокойно като треньор и неговата група би била винаги пълна и препълнена. Но, струва ми се, че още му се бяга.

И защо не? Бил е винаги образец за спортен режим. Toky - що е минало 30 години – а нима това много? Някои се отказват "навреме". В зенита на славата си изпълнят една явна лъжа пред своите почитатели – видите ли, непобедим се отивам... Да напуснеш играта веднага след "големия удар" има смисъл на Запад , защото може да станеш добра реклама за консерви... Но у нас?

Ако ветеранът си отиде рано, не пресъхва ли един извор?

Михаил Желев попоглежда към манометра. При няколкоградусов студ на Белмекен той го пробяга за 2,24 ч – един много перспективен резултат.

ПОРАЖЕНИЕ НЯМА

Па дори и да не постави рекорд Желев не би трябвало да се отказва от спортната борба. Истинският спортист като него мечтае за състезания – дори и да няма шансове за победа. Навярно това чувство го тегли сега към различните зимни кросове. А през пролетта, когато привърши лечението, сигурно съвсем категорично ще ни покаже, че хубави мелодии могат да се леят и от стар Страдивариус..."

Пред Желев стоят много непробягани пътеки, има още много нестартирани стартове. Той не е победен от годините, нито от алергията. Още по-малко от спортните съпернициите. Няма поражение, докато сам не се признаеш за победен! А в бойното младо сърце на Мишо няма песимизъм.

Климент ВЕЛИЧКОВ

1 ЕВРОПЕЙСКО ПЪРВЕНСТВО, АТИНА, 1969 Г., СТАДИОН "КАРАЙСКАКИС". ФИНАЛ НА 3 000 М С ПР. МИХАИЛ ЖЕЛЕВ (№40) И ГЕОРГИ ТИХОВ (№ 37) ЗАДМИНАВАТ ЕДИН СЛЕД ДРУГ ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЕЛИТ. ТИХОВ СЕ КЛАСИРА ЧЕТВЪРТИ, А ЖЕЛЕВ СПЕЧЕЛИ ЗЛАТНИЯ МЕДАЛ С ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ЗА ВРЕМЕТО ПОСТИЖЕНИЕ – 8,25 М.

2 СКЪПА И ПРИЯТНА Е ТОПЛАТА ЛАСКА НА СЪПРУГАТА СЛЕД КРОСА В МРАЗОВИТИЯ ДЕН.

ХОРА ОТ ТРИБУНИТЕ

Професор по функционална анатомия и биомеханика във ВИФ "Георги Димитров", завеждащ катедра – доктор Спиридон Моров.

Твърде дълго. И официално! Но тоа е същият д-р Моров, когото люби ците на баскетбола познават отдавна от трибуните. Отначало по малките площадки в София, а сега в спортните зали. Той обикна играта още когато не се знаеше, че ще стане професор, и като всички свои съотборници ходеше с къси панталони. Преди няколко години и сам отдаде на време обличаше състезателя екип. После животът го грабна с цялата си взискателност и сложност и той премина трудния път от млад баскетболист до зрял професор. Това са вълнуващите му метаморфози. На трибуната д-р Моров си остана винаги развълнуван и темпераментен зрител, предан на играта и на своята спортна организация "Академик", която единствена е заела място в сърцето спортно сърце. Когато бе по-млад, реагираше бурно на всяко съдийско решение. Бе готов дори на скандал.

ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТПЛАТАТА СА ВЗАИМНИ

Но с баскетбол, той взема думата и на журналиста остава само да слуша и записва:

"Динамиката, красотата на движенията, интелектуалността – те ме привличат към баскетбола. И разбира се, възможността за изява. Но изявата трябва да се разбира двустранно. Личността да вложи всички сили за победа на колектива – отбора, а колективът да създаде онези предпоставки, които ще съдействуват за най-пълна изява на отделните му членове – личностите.

Вече съм наблюдавал няколко поколения състезатели. Смяната им винаги ме вълнува. Хората от трибуните също трудно приемат новите имена. Но изискванията на публиката са постоянна величина. Тя обича преданите, всеотдайните, тези, които се изразходват докрай в огъня на играта, в името на победата!

И ако в момента нещо ме дразни най-много – това са сърдитите физиономии на някои баскетболистки и баскетболисти. Казвам сърдити – защото само така може да се обясни тяхното поведение, когато се мръщят на тренировки, или за смените по време на мач, на изискванията за режима и т. н. А не може да изгаря в пламъка на спортната красота онзи, който не се е подготвил на тренировките. Именно в тях всеки състезател трябва да се разходва докрай, за да придобие качествата, необходими на големия спортист. И това го казвам вече не само като зрител, но и като професор по функционална анатомия. . .

Радвам се на всички успехи на нашите отбори (най-много на "Академик"), но не искам да мълча и за неуспехите. Твърде много сега се говори за т. н. абсолютни показатели – точки, пробиви, отнети топки от съперника и т. н. Федерацията, дружествата, които развиват този спорт, треньорите според мен трябва да държат сметка и за други моменти. Може да ги наричаме странични, но те не са по-малко важни. Става дума за интелигентността на спортистите, техните интереси като хора, всестранната и баскетболната им култура. Та баскетболната игра е творчество във всеки миг на тези 40 минути, които хронометърът отмерва в двете полувремена. А творчеството е достъпно само за хора с висока култура и всестранни интереси. Когато говоря за тези качества, не мога да не спомена за ролята на нашите треньори от близкото минало – Митев, Такев, Ал. Димитров, Желязков Симанов, Катерински. . . Те търсеха и създаваха такива баскетболисти. Но заедно с това ги считам и виновни, че не подготвиха до себе си и достойни свои заместници, та сега да не изпитваме необходимостта от треньори-педагози с такива качества.

Има вече млади и талантливи треньори и те настъпват уверено. Но стигнаха до много истини сами и единствено със своята упоритост.

Както във всеки спорт, така и в баскетбола – играчите искат обич, признателност, уважение. . . А най-чиста обич, неподправена и спонтанна, те получават от публиката, която отива на игрището заради тях, а те играят за нея. Задълженията и отплатата са взаимни!"

ФУТБОЛЪТ ТРЯБВА НЕ САМО ДА СЕ ОБИЧА, НО И ДА СЕ РАЗБИРА

Тези, които познават Славчо Николов, ще потвърдят веднага, че той е истински поклонник на футбола, човек с дълъг стаж по трибуните на футболните стадиони – обективен зрител, който обича и разбира играта. На времето и той е тичал след топката, играл е в отбора на дейната секция на ФД "Славия" – "Славчо Ангелов – Кореняк", но основното му спортно звание е ЛЮБИТЕЛ НА ФУТБОЛА.

Сега е управител на ресторант "Пъсковска среща". Спортните деятели и спортистите го знаят от "Севастопол", където дълги години той с радост посрещаше спортни групи, грижеше се за тях с особена сърдечност и никой не би могъл да каже: "Славчо ни нахрани лошо."

За първи път е окичил ревера на палтото си със значката на "Славия", когато е бил на 6 години, и я носи все със същата голяма обич. Вече около половин век. Естествено бе и разговорът ни да започне около футболния отбор на неговата организация.

– Не върви нещо "белият" отбор?

– Ох, боли от тая тема. Имам топла банища – да я опитаме ли? – Иска му се да избегне "болната тема", но сам не издържа и започва изповедта си със своята "бяла любов". . .

– Обичам отбора. Като бях по-млад, ходех да го гледам даже в провинцията. Веднаж "избягах" със самолет до Русе, та да видя мача с "Дунав". На връщане нямаше билет и закъснях – прибрах се с влака. В къщи се бяха уплашили не на шега. Като всички жени и моята отначало се сърдеше, но сега и тя, и детето станаха по-запалени слависти и от мен. В живота си имам повече радости с отбора, отколкото тъжни моменти. Когато обичаш футбола и го разбираш – удоволствието от играта е двойно. Футболът стана по-динамичен, по-мъжествен, а с това и по-интересен. Като стане хубав мач, и да не е на "Славия", пак съм радостен. А в нашия отбор много експерименти, много новости и все пак нещо не върви. Малко момчета, възпитани и отгледани в "Славия", влизат в първия състав. Уж вземем от другаде талантливи футболисти, а като дойдат при нас, не играят така добре, както преди това. Надявахме се повече и на Желязков, и на Тасев, и на Янчо Димитров. . . Знам, че треньорите най-много желаят успеха, но не мога да им простя, че вечно има пр със състава, и в почина на игра. Ще за голям треньор този, който изве вия" до първо място. Иначе много пр за принципи. . . режим. . . подмладя налище – вижте таблицата за класи Изиграят хубав мач – цяла седмица е го да говориш за футбол. На следва деля сякаш гледаш отбор от зимат ако се намери някой съдия като Пет лов да развали хубавата игра. . . не казване

– Сега голямата ни радост е клас за финалите!

– И то каква радост! За четвър Колко са като нас? Нали цял ден съ хора и слушам приказките. Та то истински спортен празник. Ама пра се внимава. Едно е да се печели мач з квалификациите, друго е да се го представиш успешно на турнир от финалите за световното първенств всички срещи. И чета всичко за футб вие трябва малко по-умната. Играе бре, вкара два гола и се намери кой ше – "българският Кройф", подаде средата десет точни паса и хоп – Боби Мур". Та хората в произво имат по стотина нововъведения, нализации, открития – но никой не се е българският Едисон. Сякаш на тр мерим успехите по-трезво – според възможности. А до съвършенство футбола има още много. И е най-ло тези, дето оценяват успехите, не с сти. . . Те, треньорите, знаят по-до са грешките, но и нас ни викдат, че ни тини, от които "може да влезе вода ба, когато най не очакваш". . .

Това световно първенство сега с тира не само по резултатите. Хо одобряват решението на ФИФА СССР – Чили. Всеки, който разбира тията "човечност" и "спортна ч подкрепи съветските футболисти. Винаги е имало стремеж да побеждаш рото и истината, а сега нечисти по международни футболни ръководит наха причина да се слажи петно в товното първенство, още преди д почнали главните срещи за шампи тила.

Главните действуващи лица на всяко състезание се проявяват на спортната арена. Независимо каква е тя – футболно игрище, плувен басейн, зала за спортни игри или тенис-корт – на нея се решава изходът от спортния двубой. Но огромно значение за атмосферата и напрежението на едно състезание има и ПУБЛИКАТА. Тя създава настроението, преживява и реагира на всички превратности, които поднася борбата за победа. И колкото тази публика е по-тясно свързана със съответния спорт, колкото е по-компетентна и ентусиазирана, толкова по-интересно и емоционално преминава самото състезание. Спортната публика не е пасивен наблюдател. Тя винаги е пряко свързана с един или друг от участниците в борбата, подкрепя го всеотдайно, желае успеха му и допринася за него. Именно тези фактори я правят непосредствен УЧАСТНИК в състезанието.

Страстният спортен зрител не се влияе само от мащаба на прояват и нейната значимост. И на най-малките състезания той се ръководи от своята безкористна любов към спорта, тя определя поведението и постъпките му на трибуната. А истинският, страстният любител на спорта се разпознава лесно и на улицата. Той не минава безразличен даже край малчуганите, които са погълнати от вихъра на своята детска игра.

Реакцията на спортните зрители е обикновено мигновена. Тя е като огледален образ на това, което се случва на терена. Не се ръководи от строгите нормативи на правилника за съответния спорт. Точно затова тази реакция е изява не само на емоционалността и силата на спортната страст на зрителите, но е показател и за тяхното възпитание, обща и спортна култура, на гражданските им добродетели. . .

В нашата социалистическа страна хората от трибуните не са и не могат да бъдат безлична тълпа от запалянковци. Те съдействуват, а до голяма степен носят и отговорност за възпитанието на самите спортисти. Създават, спазват и контролират онези норми за поведение, които отличават обективния, компетентен и възпитан спортен зрител от злокачественя запалянко. В този смисъл хората от трибуните представляват силен и пълновластен колектив, който може и поставя на мястото му всеки необуздан вредител и нарушител на общоприетите норми независимо от положението, което той заема в обществото. . .

Истинските любители на спорта се откриват най-лесно на малките състезания – тези, за които няма специални съобщения във вестниците и големи афиши. Така срещнахме и другаря Филип Томов Филипов – механик от София, на срещата от отборното първенство по бокс между "Левски-Спартак" и "Тракия" (Пд).

"Не мога да кажа точно откога ходя на боксови състезания. Не помня датата и годината. Обичам този спорт заради мъжеството на боксьорите, тяхното рицарско поведение на ринга и трудностите, които преодоляват в часовете на тренировките. Убедил съм се, че състезателите умеят да ценят вниманието на публиката, уважават я и се стремят да се представят на ринга като

БОКСЬОРИТЕ ЦЕНЯТ ПРИЗНАНИЕТО

истински майстори на кожените ръкавици."

– Имате ли деца?

– Да, имам двама сина – единият е войник, а другият студент.

– Бихте ли им разрешили да се занимават с бокс?

– Разбирам намека. И двамата се увлякоха във футбола и особено в художествената самодейност. Това не е като бокса. Но струва ми се, грешат онези родители, които мислят, че боксът е само бой и децата им непременно ще бъдат бити на ринга. Познавачите на този труден спорт са свикнали да виждат не бой, а качествата на мъжество, точност, твърда воля на характера, честност в двубоите. За съжаление притокът на млади талантливи боксьори намалява. Но точно заради това трябва спортните организации да полагат повече грижи за бокса. И сега срещам Ст. Ацев, Г. Малезанов, В. Костов, Ст. Пиличев. . . боксьори, които съм обичал и съм се възхищавал на тяхната игра. Радвам се, че всеки от тях намери добър път в живота, а дял за това има и боксът.

«СИМПАТИЗИРАМ НА СКРОМНИТЕ И ТРУДОЛЮБИВИ АТЛЕТИ»

Една жена на средна възраст можете да срещнете на всяко атлетическо състезание. Тя е близка на състезатели и треньори, живо коментира всяка проява на пистата и. . . извън нея. Олга ШЕЙНОВА е от поколението, което в детските си и юношески години изпита върху гърба си немотията и фашистката неправда, бори се срещу нея и с ремсова страст участвува в кипящия от ентусиазъм нов живот на младежта в първите години на свободата. Мина през бригадирското движение, за да се посвети след това на профсъюзна работа. . .

– За първи път чух за спорт, когато в ремсовата организация в Оряхово получихме инструкция да организираме масова физкултурна дейност.

– Какво ви накара да обикнете атлетиката и да посещавате състезания дори когато зрителите се броят на пръсти?

– Отговарях за младежта в управлението на почивните станции, когато при мене идваха деятели от профсъюзните тогава спортни организации. Помагах им да организират лагер-школи с минимални средства. Техният ентусиазъм запали и мене. Обикнах ги и започнах да ходя на състезания. Не само по атлетика, но и по баскетбол и други спортове.

– Защо давате предпочитание на атлетиката?

– Каквото атлетът направи, той го прави сам за себе си и за всички останали. Изявата му е винаги пълна, независеща от друг, както е например в игрите. И което е също важно – постигнатото от атлета се оценява винаги обективно, точно, неопровержимо!

– А какво не ви харесва, защото понякога се бунтувате по трибуните, както на футболен мач?

– Прояви те на користолюбие, които забелязвам и у атлети.

– На кого симпатизирате най-много?

– Повечето състезатели познавам лично. Нали идваха при мене, когато бях управителка на почивната станция в Симеоново! Радвам се на техните успехи и ми е мъка, когато не сполучат. Но за мене е от особена важност поведението на спортистите като граждани. И може би поради това, а не само за големите спортни успехи мой кумир в спорта е Диана Йоргова. Винаги я сочa за пример. Харесвам и Стоян Славков, който никой път не остава състезателите. . . "да му се качват на главата", както това вършат много други треньори.

– Изглежда, че сте привърженичка на "Левски-Спартак"?

– Искат да ме включат в атлетическата секция на "Левски-Спартак", в близки отношения съм с треньори и състезатели от това дружество, но симпатизирам на всички скромни, спретнати и трудолюбиви атлети. В баскетбола още от времето, когато "Академик" бе профсъюзна спортна организация, неусетно съм се привързала към студентите, в хандбала – към ВИФ, а във футбола. . . радвам се на победи от рода на тази на ЦСКА над "Аякс". . .

ОСТАВАМЕ С НАДЕЖДИТЕ.

Отдавна мина времето, когато "плувната" публика се състоеше от състезатели, родители и треньори. С течение на годините плуването влезе в бита на хората, спортното майсторство порасна, а трибуните на басейните ставаха все по-тесни. Особено на големи състезания като миналогодишното балканско първенство, където правостоящите места бяха истински лукс. Този спорт вече се радва на многобройни почитатели, които умеят да подкрепят горещо своите любимци и да оценяват правилно всяка майсторска проява.

Един от тях е юристът Георги Кънев. С него се срещнахме по време на едно от малкото плувни състезания през есента – деня на брусиста.

– С какво ви привлича плуването и откога посещавате състезания?

– Едно голямо състезание, ако не греша първото от този род у нас – универсиадата през 1961 г., – ме направи ревностен почитател на този спорт, който за съжаление никога не съм упражнявал. Плуването ме привлича със своята красота и съвършената хармония на движенията, при които скаш не се чувствува използуването на сила. Това е спорт, с който човек може да се занимава от ранно детство до дълбока старост, без да се страхува от контузии, които често съпътствуват почти всички останали дисциплини.

– Интересно е да чуем мнението на човек от трибуните за нашето плуване?

– За разлика от страните, където плуването има големи успехи, ние сме изправени пред редица проблеми, които едва ли мога да изложа изчерпателно. Мисля, че този изключително полезен спорт все още твърде слабо се пропагандира. Недостатъчно се оценява неговото значение, особено за подрастващото поколение. Чувал съм, че в ГДР и Унгария плуването е задължителен предмет в училищата. Не е ли време така да бъде и у нас? Това е единственият начин, по който ще могат да се открият най-лесно истинските дарования, които ще донесат и големите успехи. Далеч съм от мисълта, че сме нямали или нямаме даровити плувци, но те са били малко на брой и никой не се изяви напълно. Например Мария Николова, Юлиян Русев, Жанет Славчева, Ангел Чакъров. . . Никой от тях не успя да достигне класата на Биедов (Юг) или Калигарис (Ит), чиито страни също не могат да се причислят към тези със силно развито плуване. Струва ми се, че това е последица главно от липсата на съвременна методика на подготовка. Често съм наблюдавал как в началото на сезона някой плувец е далеч от своите най-добри постижения и всяка година ги достига или подобрява минимално с големи усилия. Трудно ще стигнем по тази начин световния елит. Чакането омръзва най-лесно, а нашите плувни надежди остават все още неосъществени.

ИРИНА РОДНИНА:

ЩЕ БЪДЕМ ПО-ДИНАМИЧНИ

Съветската журналистка НАТАЛИЯ ИВАНОВСКА разговаря с известната фигуристка Ирина Роднина – европейска, световна и олимпийска шампионка на двойки.

– Как прекарахте лятото, къде почивахте?

– Както обикновено, до средата на юни бях в Москва: изпити в института, търсене на подходящи музикални пиеси... След това заедно с моя партньор Александър Зайцев заминахме в отпуск на юг. Заеднопочивахме и през миналата година. Струва ми се, че за 12 месеца непрекъснатото общуване с партньора си човек се поуморява, но ние със Саша се пързаляме съвсем отскоро и повечето от времето си прекарваме заедно, за да се опознаем. Покъсно всичко това проличава на леда. С предишния ми партньор Уланов се пързаляхме в продължение на 6 години и накрая си позволявахме разкоша да почиваме отделно.

– Изглежда, че сте добра приятелка със Саша?

– А иначе как ще се пързаляме? Разбира се, имам желание да отида на море с мама или с приятелки. Когато престана да се състезавам, непременно ще почивам в средата на весела компания! За всички хора отпуската им е свързана с най-веселите и приятни дни през годината. А ние със Саша първата седмица си отспиваме, през втората започваме да се „размърдваме“ – играем тенис, плуваме, пързаляме се на водни ски, а след това започваме да работим: имитираме скокове, повишаваме издръжливостта си, обработваме позите. Тези летни месеци също са ценни: новите елементи се раждат по-леко, когато човек е далече от грижите и вълненията.

– Треньорът ви Станислав Алексеевич Жук също ли ви придружава през лятната отпуска?

– Не. Той също има нужда да си почине от нас. Срещаме се веднага след отпуските и започваме да анализираме своите находки.

– Елементите в програмата ви са твърде сложни...

– Казват, че е така. И, струва ми се, имат право... Но може да се постигне още по-голяма сложност. Сега спортът върви бързо напред в това отношение.

– Ще има ли в програмата ви нещо ново през тази година?

– Да. Някои от скоковете ще станат тройни – по-рано ги изпълнявахме с две въртения... Тренирахме това през цялото лято ... Станислав Алексеевич смята, че програмата ни може да стане още по-наситена, като увеличим темпото. За същото време трябва да се изпълняват повече елементи. Но при високото темпо по-лесно се греши...

– Никога ли не сте мислила да станете актриса?

– Аз си представям работата на актьора малко по-особено. Може да ви се види странно, но за мене актьорската работа не е интересна. Преди няколко години ми бяха предложили да се снимам в един филм по разказа на Чехов „Жена без предразсъдъци“. Искаха да изпълнявам трагична роля. „Гледах ви по телевизията – каза режисьорът – и видях в лицето ви трагични черти!“ Тия думи много ме учудиха: какво ли трагично може да има у мене? Спомням си, че вечерта у дома дълго се гледах в огледалото, но нищо подобно не забелязах...

– Разкажете за първите си ярки спомени, свързани с кънките...

– На кънките стъпих рано и веднага започнах да се пързалям. Беше ми някак лесно. Но така или иначе на пързалката ме водеше мама – почти насила. Нямах особено влечение към пързалянето. По-късно попаднах при добър треньор, започнах всеки ден да получавам нови знания, появи се и любов към фигурното пързаляне. Това стана чак когато вече бях 15-годишна...

– Скоро ще завършите института, а спортният ви опит е огромен Очевидно предстои ви треньорска работа? Как си представяте идеалния треньор?

– Както няма идеални хора, така няма и идеални треньори. Треньорът преди всичко е човек... При нас с фигурно пързаляне се занимават ученици от различни възрасти, с различно майсторство. Например заедно с нас на леда излизат 12–15-годишни момичета и момчета. Това е възраст, при която се изменя не само организмът, а се изгражда и характерът, личността. Треньорът е длъжен да даде на тия деца и юноши не само спортно майсторство, но и човешки качества, които те ще пренесат в бъдещето. Наблюдавам ги и виждам, че четат книги, които ние четяхме в по-зряла възраст. Потокът от информация сега е толкова огромен, че те – съвсем естествено! – се развиват по-бързо и знаят много повече. Затова треньорът не може и няма право да изостава. Той не може да бъде прост редник в своята работа. Кръгозорът му трябва да е широк. Треньорът по фигурно пързаляне трябва да познава новите насоки в музиката, в изкуството и да пренесе всичко това на леда... А що се отнася до мене, още не съм решила твърдо да стана треньорка. Предстоят ми по-близки задачи – учение, тренировки, състезания...

СТАНИСЛАВ ЖУК, ИРИНА РОДНИНА И АЛЕКСАНДЪР ЗАЙЦЕВ: ВСЕКИ ДЕН Е ИЗПЪЛНЕН С РАБОТА. Сн Жана МОРЕНО

НЯМА ВЕЧНИ РЕКОРДИ

Най-силно поразяват въображението ни състезателите на овчарски скок. За два олимпийски цикъла техните резултати нараснаха толкова, че човек може само да се чуди. Ако по-рано американецът Б. Ричардс, преодолявайки височината 470 см, се считаше за непобедим, то сега летвата се поставя на тази цифра... за загряване. А състезанието завършва някъде на пет и половина метра!

Разбира се, може да се възрази, че решаваща роля е изиграл прогресът на техническите средства – всъщност скачачите преминаха от метални прътове към прътове от фибростъкло. Но бурен скок на постиженията може да се забележи и в други видове от "кралицата на спорта". Достатъчно е да си спомним, че на XX олимпийски игри в Мюнхен за финалистите в скок на височина бе определена квалификационна норма 215 см. А на мелбърнските игри същият резултат донесе златен медал...

С други думи, през последните няколко години бегачите, скачачите и хвърлачите дотолкова вдигнаха тавана на рекордните постижения, че човек неволно си задава въпроса: къде е границата? Ще се удаде ли на някой талантлив атлет да установи "Вечен рекорд"? Мисля, че подобно нещо няма да стане никога. Залог за това е непрекъснатото усъвършенстване на методиката за подготовка на спортистите.

Тук е и цялата "тайна". Възможностите на човека са безгранични и въпросът е как по-пълно да се разкрият. В страните, които заемат челно място в спорта, подготовката на сборните отбори става централизирана. Опитът се обобщава. Освен това тренировъчният и научноизследователският процес се обединяват. Треньорът има възможност да получава точна диагноза за състоянието на своя подчинен. Често треньорът сам става и научен работник, изследовател. Така работят например В.М.Дячков в Москва, В.В.Петровски в Киев и много други.

Принципиално нов фактор е грижливо обмисленото планиране не само на натоварванията в спорта, но и на възстановяването. Има много средства за активно възстановяване: физиотерапевтични, психологични, фармакологични и др. Който ги използува умело, постига много. Научният сътрудник от ВНИИФК Ф. М. Талишев извърши специално изследване и установи, че обемът на изпълняваната работа може да бъде повишен до 35 процента при правилно организирано възстановяване на силите.

НАТАЛИЯ КОЛЕСНИКОВА – ЕДНА ОТ АТЛЕТКИТЕ, КОИТО МОГАТ ДА "СЛЯЗАТ" ДО 50 СЕК. НА 400 МЕТРА.

Снимка: Валентин КУТИРЕВ

ГАВРИИЛ КОРОБКОВ

Самите спортисти демонстрират ефективността на научния подход. Л.Брагина пробяга 1500 метра за 4.01,4. В миналото с такъв резултат прославеният бегач А.Пугачевски спечели първенството на СССР... Нима отдавна аплодирахме Н. Чижова, която в тласкането на гюлле премина границата от 20 метра, смятана за недостижима. А сега световният рекорд на Чижова е 21,45 м! Ф. Мелник хвърли диска над 69 м. Всички тези резултати са сродни с фантастичния скок на американския негър Б. Бимън, "прелетял" на дължина 8,90 м. Но и тези резултати, които до преди няколко години се струваха нереални, също няма да останат "Вечни".

Уверен съм, че още отсега може да се планира времето 1 мин. 42 сек. В бягането на 800 метра за мъже. Е.Аржанов има всички възможности за това. Не е чудно, ако чукът, хвърлен от ветерана А. Бондарчук или от някой друг, прелети 80 м. Н.Авилов може да събере 9000 точки в десетобоя. В бягането на 400 м. Н. Колесникова може да покаже време, близко до 50 сек.

Съвсем преднамерено сред потенциалните "смутители на спокойствието" посочвам само съветски атлети. Но бурен ръст на постиженията се наблюдава в целия свят – и то не само в леката атлетика. Който иска да върви още по-бързо напред, трябва умело и ефикасно да внедрява в практиката прогресивните научни методи. Това е верният път!

Гавриил КОРОБКОВ
заслужил треньор на СССР

ПАНОРАМА

Международната федерация по волейбол определи следния ред за излъчване на отборите, участници в олимпийските игри в Монреал през 1976 г. При мъжете ще се състезават 10 отбора: Канада като домакин и Япония като олимпийски шампион от Мюнхен плюс световният шампион от 1974 г. и континенталните шампиони на Африка, Азия, Южна Америка, Северна и Централна Америка, както и на Европа (европейският шампион за 1975 г.). Останалите два участника ще бъдат определени чрез квалификационен турнир – вероятно в Италия. При жените участвуващите отбори ще бъдат осем: Канада като домакин и СССР като олимпийски шампион плюс следващият световен шампион и континенталните шампиони на Азия, Южна Америка, Северна и Централна Америка, както и на Европа. Осмият участник ще бъде определен на квалификационен турнир в ГФР. Отложеният турнир за световната купа (мъже), който трябваше да се играе през тази година,ще се състои през 1975 г. в Бразилия.

●

Запитан след оттеглянето си от активния спорт какви намерения има за бъдещето, известният унгарски състезател по модерен петобой Андраш Балцо отговаря: "Засега още изучавам английски език към Института по физкултура. Вече имам диплома за преподавател по фехтовка, но не смятам да се свързвам още отсега с този спорт. Прекалено много обичам конете. Мисля да отида в някое земеделско стопанство, да подбера коне и да ги подготвям за спортни цели.А що се отнася до активното спортуване, занманията ми с плуване приличат по-скоро на къпане,но футбол играя с удоволствие."

●

Завършен е първият нов спортен строеж за зимните олимпийски игри през 1976 г. в Инсбрук. Новата писта за бързо пързаляне с кънки е разположена в непосредствена близост с олимпийската спортна зала и се отличава с по-добър радиус на виражите и идеално гладка повърхност, тъй като бетонът е изливан без фуги. Тук на 16 и 17 февруари 1974 г. ще се състои поредното световно първенство по спринтьорски многобой.

●

Световният шампион по ски за професионалисти Жан-Клод Кили се ожени за френската актриса Даниел Гобер. Неотдавна двамата бяха участвували заедно в снимките на един филм със скиорска тематика.

●

Швейцарският град Сион оттегли кандидатурата си да организира зимните олимпийски игри през 1980 г. Причината за това е отказът на правителството да даде финансова помощ.

МЕНИС: ПОСТИЖЕНИЯТА СЛАГАМ ПРЕД ИЗЯЩНАТА ЛИНИЯ

•ИМАЙТЕ МАЛКО ТЪРПЕНИЕ•

Звездата на румънската дискохвърлачка Аргентина Менис изгря непосредствено преди олимпиадата в Мюнхен, когато през април 1972 г. хвърли диска на 66,58 м – нов световен рекорд. Но тя не можа дълго да се порадва на своя световен рекорд. Още същата вечер Менис разбира, че световният ѝ рекорд изобщо не е съществувал, тъй като само няколко часа преди нейното хвърляне съветската дискохвърлачка Файна Мелник е постигнала 66,76 м.

В Мюнхен Менис отново се задоволява с второто място. Но непосредствено след олимпиадата излиза начело с постижението 67,30 м – този път наистина световен рекорд. Но тази година Файна Мелник отново е в отлична форма и няколко пъти подобрява рекорда на Аргентина Менис, а в преките двубои я побеждава.

– Някои мислят, че второто място Ви е определено от съдбата, дори и с името (аргентум, лат. – сребро). Не се ли сърдите на името си?

– Защо? Името е избрано от родителите ми, които естествено не са се съветвали с мен за това. А за постиженията отговарям аз. Мислите ли, че името Аурелия (аурум, лат. – злато), което е също разпространено в Румъния, както моето, автоматически би ме класирало на първо място в света?

– Казват, че не се разбирате с Файна Мелник. Поне миналата година след състезанията в Бергам – Италия, се говореше нещо такова?

– Кой е могъл да каже такава глупост? С удоволствие се срещам с Файна навсякъде, на състезания, а след тях сърдечно се поздравяваме. Когато Файна прекарваше отпуска си у нас, не можах да се срещна с нея единствено поради това, че като студентка във физкултурния факултет бях на стаж тъкмо в противоположния край на Румъния. Спортното съперничество е нещо друго. Но нали ти носи световните рекорди!

– Какво ще кажете за рекордите на Файна?

– Според мен можеше да ги постигне още миналата година. Но естествено след олимпиадата обикновено идва почивка и тя влезе във форма чак тази година.

– Мислите ли, че е възможно да се преодолее фантастичната граница на 70-те метра? Необходими ли са на състезателката само сила и техника или трябва да помогне и вятърът?

–Вярвам, че 70-те метра няма да бъдат толкова голям проблем нито за Файна, нито разбира се, за мен. Имайте малко търпение. Необход е благоприятен вятър, но само него не зависи.

– Кой от дискохвърлачите Ви най-симпатичен?

– Ще отговоря общо – Брух, Дан Фейер. Удивлявах се на Данек В Мю хен, когато след тежка борба спе ли златния медал. Имах възможно да го видя на състезания в Букурещ на тренировки на нашия стад "Динамо". Той е спортист, който з лужава уважение.

– Мислите ли, че съществува "р мънска дискохвърлаческа школа"? какво или на кого дължите свои световни постижения?

– Преди всичко на треньора пр Йон Бенги. Той е отличен педаг блестящ приятел, умее да проникн душата на своя ученик. С мен бе търпелив, разбираше ме в труд моменти, каквито спохождат вс състезател и всичко това доприн за добрите резултати. В същест ването на румънската дискохвър ческа школа не е необходимо да сомняваме. Йон Бенги е един от н ните основатели, а освен мен него ученички са Олимпиа Кат.рама, К мен Йонеску и най-славната от вс ку – Лиа Манолиу. Израснах край м учех се от тях, състезавах се с м Лиа ме научи главно да се боря Мюнхен тя участвуваше за шес път на олимпийските игри. Когат видях да напуска стадиона, без да класира за финалите, разбрах, трябва да стана нейна приемница.

– Точни ли са физическите данни Вас – височина – 171 см, тегло – 81 възраст – 25 години?

– Напълно. Вече съм се установил тези параметри. Естествено с ключение на възрастта, за чието държане няма никакви рецепти. Ако би прави впечатление, че м то тегло е голямо в сравнение с ви чината. За дискохвърлачката е не ходимо съответна мускулату Иначе постиженията ще паднат спортните постижения постав пред изящната линия.

БОКСЬОРЪТ ОТ НИГЕРИЯ

ИКУРИЯ НА РИНГА В СОФИЯ

Видяхме и на българския ринг боксьорите от Нигерия и дори почувствувахме напиращата мощ в мишниците им. 5:5 завършиха срещите в София. Вярно е, че ние изпробвахме голяма част от резервите си, но и те вършеха същото, с изключение на един – Айзък Икурия – примерът за всички боксьори в Нигерия.

Всъщност Икурия е не само образец за подражание в родината си, но и типичен пример за това, как се става боксьор в Нигерия.

Ако запитате Агапитус Мартинес, главния треньор на националния отбор, какъв е броят на регистрираните боксьори в Нигерия, той направо ще поклати глава. Не знае. "Обикалям от град на град, от клуб на клуб и търся таланти. Ако открия евентуално някой, то това засега си остава още чиста случайност. Дълго има да се борим още с последиците от колониализма в областта на спорта."

Това, че спортът го привлича, Икурия чувствува отдавна и опитва силите си по най-дилетантски начин във всевъзможни дисциплини. На 20 години той е и малко футболист, и гюллетласкач, та дори и скачач с овчарски прът. Прелестите на тези спортни занимания обаче изведнъж загубват своя чар за него, когато вижда за първи път по телевизията Касиус Клей в действие.

– Не знаех дали притежавам талант, та и до ден днешен все още не знам това, но си поставих за цел да стана някога голям боксьор. Разчитах на общата си атлетическа подготовка – разправя Икурия.

Баща му, стар борец, подкрепва с жар новото голямо увлечение на сина си и още през 1967 г., т.е. след тримесечно активно обучение в боксовия клуб на градчето Уруми, Икурия спечелва първата си победа, а през 1969 г. той вече е шампион на страната.

Дебютът му на международния ринг – в Казахска ССР – е успешен и кара мнозина да заговорят за "новата комета на боксовия небосвод" "Запомнете това име – пишат вестниците. – Когато Икурия с изключителната си ударна мощ и бързина натрупа повече международен опит, той може да поднесе някоя изненада на олимпийските игри."

Хубаво вещаели вестниците, но колцина могат да се похвалят с безпремеждено възход? Дошла първата загуба и Икурия изпаднал в напълно разбираема криза.

–Бях вече 22-годишен и си зададох съвсем сериозно въпроса, дали изобщо има още смисъл да се занимавам с бокс. Тогава родителите ми и треньорът отново ме изправиха на крака. Просто ми напомниха за големите думи, които преди трябвах наляво и надясно: "Ще стана голям боксьор!", и полека-лека отново намерих себе си...

Обикновено боксьорите свалят килограми преди всяка среща, за да влязат в рамките на категорията си. Такива грижи Икурия няма. Със своите 76 кг при ръст 1,74 той е и най-лекият, и най-ниският от всичките си съперници в категория до 81 кг. Не блести и с някакво техническо превъзходство между именитите си колеги по категория. И въпреки това стана носител на бронзов медал на олимпиадата в Мюнхен. Как? Просто не допуска да се води бой от дистанция, а на свой ред атакува с голяма ударна мощ противника, като разчита много на бързината си.

Сега обаче разчита и на нещо друго. Дали службата, която заема в министерство на стопанството, или почерпаният опит от преодолената криза са му го внушили, но Икурия вече умее да овладява темперамента си.

– Боксът в крайна сметка означава и желязна дисциплина във всяка фаза, макар понякога това ужасно много да тежи

Днес Икурия нито пие, нито пуши и изпълнява изключително съвестно и точно тренировъчните си задания. Целта е голяма и оправдава всички усилия. Той се готви за олимпийските игри през 1976 г.

ГРАН ПРИ «ПРАГА»

Преди две години големият тенис бе фактически „западен" монопол – подвизаваха се главно австралийци, американци, италианци, южноамериканци. Социалистическите страни все още не проявяваха интерес към този спорт. Може би поради известни предубеждения. Но когато насочиха вниманието си и към тениса, картината се промени. Сега елитни състезатели от социалистическите страни са вече сериозни претенденти в големите световни турнири, дори и победители – имената на Метревели, Настасе, Пилич, Кодеш фигурират на предни места в световната ранглиста. Тази година бяхме свидетели на възхода на Чехословакия – Ян Кодеш спечели турнира в Уимбълдън. Трябва да се подчертае, че главните му съперници бяха Метревели и Настасе. Вярно е, че във връзка със случая Пилич този турнир бе отчасти б котиран от организацията на п фесионалистите – някои от звезди се въздържаха. Но специалистите на мнение, че и при тяхното участ победата на Кодеш не би била не роятна – често се е срещал с т понякога ги е побеждавал. Наприм Стан Смит и Род Лейвър.

Нека припомним, че тази бе вто та победа на Чехословакия в Уимб дън – Ярослав Дробни пръв извои ценния трофей през 1954 г. Затвър ният престиж позволи на Чехосло кия да организира първия в соц листическите страни голям между роден турнир по тенис – Гран "Прага".

В тази премиера взеха участие кива светила като „златното мо на Швеция" Борг, известния Пил Роджър Тейлър, естествено и Ян деш. Публиката стана свидетелка изпълнени с високо майсторство д бои – това всъщност се оказа най-с ният турнир в историята на чехос вашкия тенис. Всички очакваха по дата на Кодеш. Той действите стигна до финала, но от друга страна на мрежата се оказа не Бо Пилич или Тейлър, а чехословакът жи Хребец – една изгряваща зве Когато претендентите преодоле смущението от славното име на ш пиона, те играят много вдъхнове Така игра Хребец срещу Кодеш и с на първият победител на турнира.

ИРЖИ ХРЕБЕЦ: ИМАХ ПОВЕЧЕ ЩАСТИЕ...

Фут болът в близки и далечни страни

В ИМЕТО НА СПОРТА

Под това заглавие френското списание "Мироар дю футбол" помества настоящите снимки със следния текст:

"Снимки, които говорят много за историята на Националния стадион в Сантяго. Общият изглед на игралното поле е от времето, когато работниците завършиха последните работи около съоръженията, предназначени да посрещнат отборите, участници във финалния кръг за световно първенство през 1962 г. Трите други снимки са направени неотдавна на същото място, превърнато в концентрационен лагер – лагер на мъчения и екзекуции. Днес новото чилийско правителство "евакуира задържаните" (или по-добре оцелелите задържани) и "разчиства" мястото, за да създаде условия за "нормално" протичане на мача за световно първенство Чили – СССР. А ръководителите на ФИФА, в чиито ръце са съдбините на международния футбол и на световното първенство, разпухват безнравственост, нетърпимост и човеконенавистничество, като се стремят да налагат на съветските футболисти да участвуват в тая отвратителна комедия. Под заплахата за елиминиране. И в името на спорта..."

На съседната страница в уводна бележка от Франсоа Тебо, озаглавена "Хора ли са футболистите?", между другото четем:

"...На 28 октомври генерал Аугусто Пиночет, шефът на чилийското правителство, най-недвусмислено заяви, че "обсадното положение в страната ще остане още осем месеца" и че "страната ще остане във военно положение дори след вдигането на обсадното положение."

Кой тогава би се осмелил да твърди, че "обсадното положение" и "военното положение" са "нормални условия" за един футболен мач? При това за един футболен мач, в който отборът на Чили представлява страна, чиито идеологически концепции – определени от самия генерал Пиночет – оправдават преследването на хора?

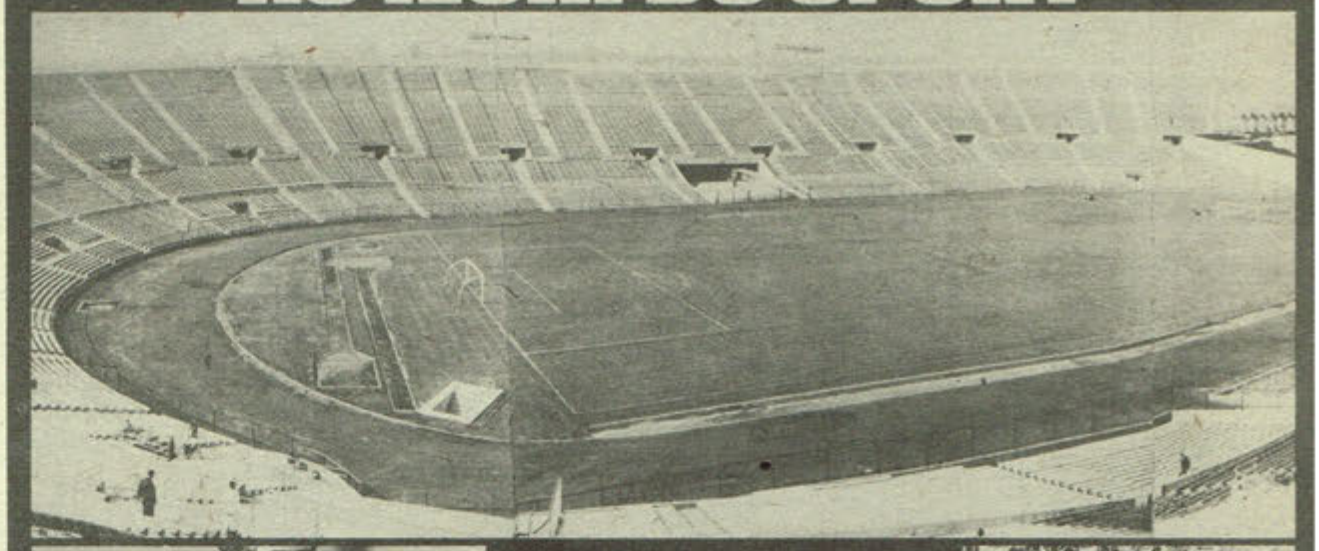
Кой би се осмелил да твърди, че не става дума за "извънредни обстоятелства", предвидени от член 22 на регламента за световно първенство?...

Като се обявяват за "аполитичност" в спорта и твърдят, че спортът трябва да остане настрана от световния живот, че спортистът на стадиона трябва да забрави, че е човек, целомъдрените привърженици на "чистия спорт" на свой ред следват определена ПОЛИТИКА...

"Мироар дю футбол" е футболно, а не политическо списание. Но всички статии, публикувани в него, имат нещо общо: свидетелствуват за уважение към човека и към неговото най-характерно качество – интелигентността.

Ето защо ние мислим, че желанието да бъде принуден отборът на СССР да играе мач на един стадион, който съвсем доскоро е служел за концентрационен лагер, е доказателство за недопустимо пренебрежение към човека."

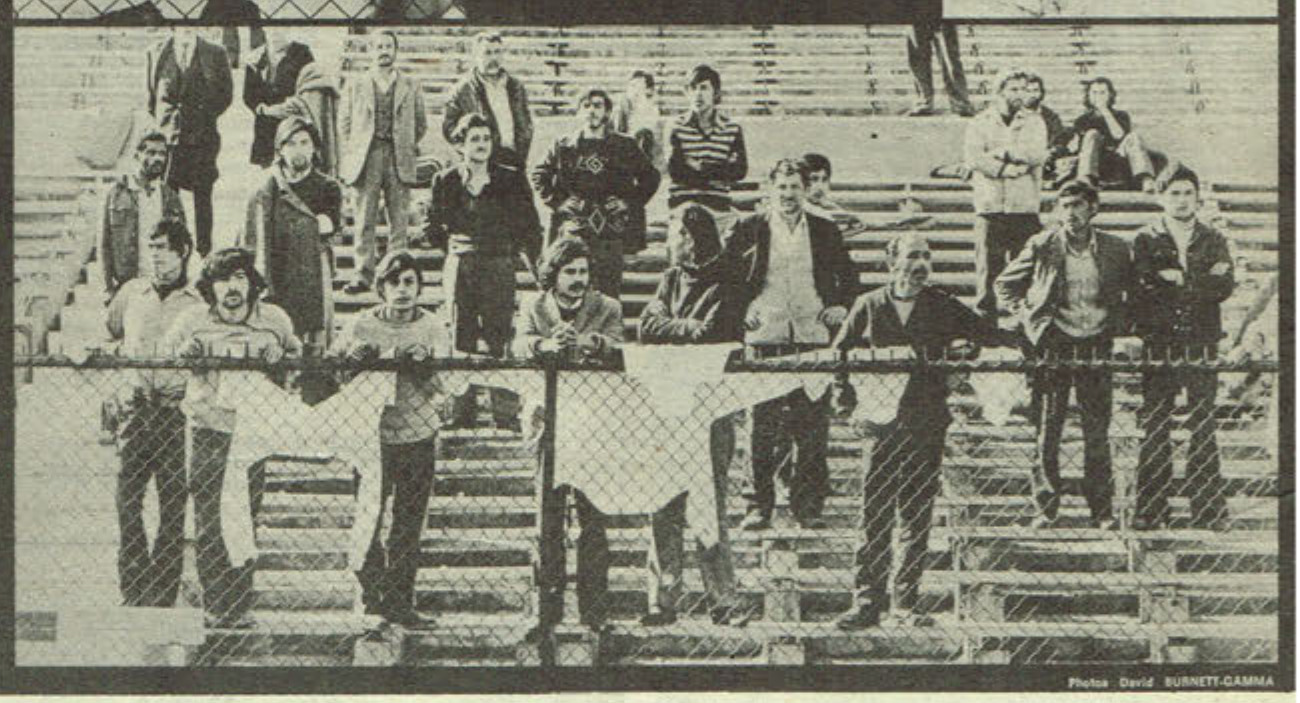
AU NOM DU SPORT

Des photos qui en disent long sur l'histoire du Stade Nacional de Santiago. Le panoramique de l'arène a été réalisé alors que des ouvriers mettaient la dernière main aux installations destinées à recevoir les équipes participant à la phase finale de la Coupe du Monde 1962. Les trois autres photos ont été prises tout récemment dans le même lieu, transformé en camp de concentration, de tortures et d'exécutions capitales. Le nouveau gouvernement du Chili fait aujourd'hui procéder à « l'évacuation des détenus » (ou de ce qu'il en reste), et au « nettoyage » des lieux, afin de permettre le déroulement « normal » du match de Coupe du Monde Chili-URSS. Et les dirigeants de la F.I.F.A., maîtres des destinées du football international et de la Coupe du Monde, poussent l'inconscience, l'indécence et le mépris de l'homme jusqu'à prétendre imposer aux footballeurs soviétiques qu'ils participent à cette odieuse comédie. Sous peine d'élimination. Et au nom du Sport.

Photos David BURNETT-GAMMA

ОМАР СИВОРИ:

ДА СЕ ПРИДЪРЖАМЕ КЪМ «ЗЛАТНАТА СРЕДА»!

След отсъствието си от финалния кръг за световно първенство в Мексико през 1970 г. сега аржентинският национален отбор отново извоюва присъствието си сред „16-е големи". Естествено дял за този успех има и треньорът Омар Сивори – известен в близкото минало футболист. Какви са неговите нови грижи, какво мисли той за своя отбор и изобщо за футбола?

– Най-много се тревожа – казва Сивори – от липсата на достатъчно опит у аржентинските национални играчи. Средната възраст на подмладения ни отбор е 22 години. С оглед на бъдещето това не е лошо, стига да не са сегашните ни сериозни задачи.

– *Какво Ви накара толкова решително да се откажете от опитните футболисти?*

– Смятах, че трябва да променя цялостната психология на отбора...

– *Какъв е образецът Ви във футбола?*

– Прието е равнението да става по шампионите. Но не е тайна, че самите световни шампиони, бразилците, заимствуваха много неща от европейския футбол: неговата организираност, игрова дисциплина, физическа подготовка, всеотдайност в тренировките. Напълно съм съгласен с онія, които твърдят, че трябва да се придържаме към "златната среда" – да вземаме най-хубавото и от южноамериканския, и от европейския футбол.

– *Лично за Вас това ще е лесно – нали сте играли и в южноамерикански и в европейски отбори, бил сте национален състезател на Аржентина и Италия...*

– Италианският футбол не може да служи за ориентир. Той е един от най-затворените, най-отбранителните в Европа. Наистина в последно време италианците постигнаха значителни успехи на международното поле, ала не доставиха голямо удоволствие на зрителите. Италианците са свикнали да гледат такъв футбол, но в Аржентина треньорът на подобен отбор едва ли би оцелял...

– *В Италия има твърде голям брой добри нападатели...*

– Да, години наред италианците внасяха нападатели. Когато през 1957 г. ние спечелихме първенството на Южна Америка, цялата ни нападателна линия бе продадена в Италия. Така и аз попаднах в "Ювентус". Но така или иначе, "гладът за голове" в Италия се дължи на треньорите и ръководителите на клубовете. Невъзможно е да се изчисли колко отлични нападатели бяха преквалифицирани в полузащитници... Така е, защото в тая страна сигурният ре-

вен резултат се цени повече от риска. Италианските момчета мечтаят да станат нападатели, а след като попаднат в професионалните клубове, бързо отвикват да вкарват голове и стават класически играчи от средата на терена, където има повече възможности за техническа изява... Така италианският футбол ставаше все по-отбранителен.

– *Какво е отношението Ви към модния въпрос за универсализма на играчите?*

– Струва ми се, че най-важно от всичко е умението да вършиш "своята" работа. Напълно достатъчно е играчът да действува добре на своя пост и да бъде маневрен. Тогава треньорът получава възможност да състави няколко игрови варианта. Феола например бляскаво използуваше физическите данни на Гаринча. Пред очите ми е и работата на Хелио Херера. Той е един от малцината в италианския футбол, които умееха да използуват нападателите. В "Интер" те бяха само трима, но великолепно знаеха какво трябва да правят. Чужденците Жаир и Пейро заедно с Мацола вкарваха голове, а всички останали от отбора защищаваха резултата. По-късно Мацола бе изтеглен назад като конструктор и... изчезна.

– *Все пак ще трябва да се съгласите, че Херера обръщаше по-голямо внимание на отбраната, отколкото на нападението – строеше защитната игра чрез плътно покритие и числено превъзходство. Какво е личното Ви мнение за персоналното покритие и "зоната"?*

– Да, Херера започваше играта от собствената врата, а не от центъра. Неговата отбрана винаги ми е била неприятна, когато трябваше да играя срещу нея. Бурнич, Танин, Гуарнери имаха твърде мъгляво понятие за техника; но Херера ги научи да "хапят" нападателите и те пра веха това както никой друг. Дори се прочуха... На днешните ми играчи не е нужно такава слава. Ала това не значи, че се отказвам от плътното покритие. Техничните бразилци успешно играят "зона", но с итал лианска твърдост блокират играча който се намира в непосредствена близост до вратата. Във футбола е необходимо и едното и другото.

– *Какво можете и какво не можете да простите на футболистите си?*

– Мисля, че понякога може да им се прости, че са играли под възможностите си. Всичко се случва, съществуват най-различни обстоятелства. Ала в същото време футболистът няма право за нищо на света да понижава общото равнище на играта си. Не бива да се прощава, когато футболистът не винаги се отдава изцяло на играта. Не бих прощавал и егоизма на терена: футболът е колективна игра.

– *Изглежда, в Аржентина егоизмът е разпространен недъг?*

– Мисля, че ми е по-лесно да се бор с него, отколкото на другите. Всички ме познаваха като дрибльор. Мнозина смятаха дрибъла ми за едно от моите най-добри качества. Ала той ме водеше към целта. В Италия при тежавах много рекорди по резултатност: например пресметнато е че в 200 шампионатни мача съм от белязал 135 гола. Така че имам достатъчно аргументи срещу празното жонгльорство. Впрочем не осъждам футболния цирк, когато победният резултат е гарантиран, защото това е един от добрите начини да се запази головото предимство. Сега обаче националният отбор на Аржентина трябва да се научи да се бори за благоприятен резултат до последните секунди на мача. Не ни е до фокуси...

НИКОЙ НЕ Е НЕПОБЕДИМ

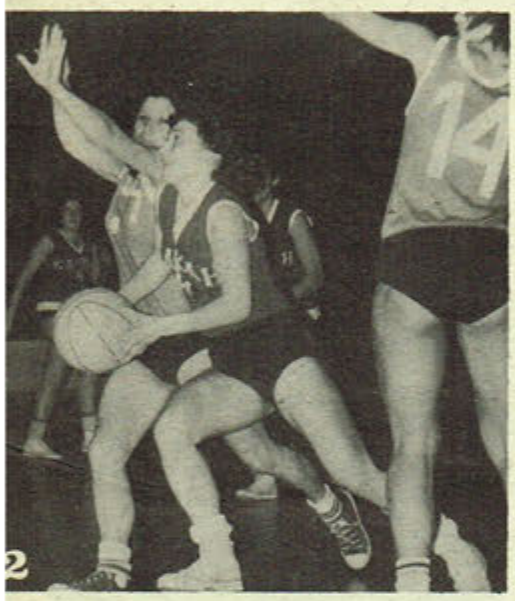
1 ЗАПОЧВА МАЧЪТ "АКАДЕМИК" – "ЛЕВСКИ-СПАРТАК" – ЕДИН МАЧ БЕЗ ДОСТОЙНСТВАТА НА "ДЕРБИ".

2 АТАКУВА ЦВКОВА (С ТОПКАТА) – С НАЙ-ГОЛЕМИ ЗАСЛУГИ ЗА ПОБЕДАТА НА "БАЛКАН" НАД ЦСКА С 64:51.

3 ЕДИН МОМЕНТ НА САМОПОЖЕРТВОВАТЕЛНОСТ – НЕДОСТАТЪЧЕН ДА СПАСИ "СПОРТИСТ" СРЕЩУ "СЛАВИЯ" (В БЯЛО).

4 ЦСКА ТРУДНО СПЕЧЕЛИ ОТ "ЛОКОМОТИВ" СЪС 71:69 БЛАГОДАРЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТНАТА ИГРА НА ПЕЙЧЕВ (С ТОПКАТА).

Снимки: Янко ГЪРОВ
Бончук АНДОНОВ

Само след 5-6 мача от баскетболните шампионати нито един отбор не може да се нарече непобедим. Не само защото по принцип в спорта непобедими няма, а защото и фактически всеки един от двадесет и четирите елитни състава вече поне по веднаж бе принуден да си тръгне с наведени глави. Най-дълго се задържа неогорчен женският шампион "Марица", докато в събота в Перник амбициозните миньорки не го поразиха – 83:81 (39:50). И когато твърде рано не остана отбор без загуба, закономерен е въпросът: "Добро или лошо е това?"

Като интрига подобен развой на шампионата безспорно заслужава позитивна оценка. Може би тъкмо за това зрителите пълнят зала "Фестивална" дори при директни телевизионни емисии оттам и остават и след края на възловия мач. А лидерите действително не могат да бъдат спокойни даже и когато не се срещат помежду си. Защото огорченията за тях дойдоха от отбори, на които предварително бе отредена второстепенна роля в първенството. Така например баскетболистите на "Славия", които по състав отстъпват и на ЦСКА "Септ. знаме", и на "Левски-Спартак", успяха да ги победят последователно и направо "изпуснаха" "Балкан" в Ботевград. Защото треньорът Ст. Божанков успява да вземе максимума от непретенциозния си състав с подходяща защита (активна зона 1-2-2) и с "карт бланш" на всичките петима в нападение. Малък спортен подвиг е и постижението на заслужилия треньор Г. Чомаков, който доведе баскетболистките на "Миньор" (без четири основни състезателки през този сезон) до трудно предвидимите успехи над "Академик" в София и над "Марица" в Перник. Защото винаги се е стремил (и винаги е успявал!) да възпита истински боеви тим, защото има такава "звезда" от първа величина като П. Методиева, която може да надмине себе си.

Неизвестността в изхода на мачовете и "градусът" на спортната битка обаче не са нито единствените, нито най-важните белези на висококачествения баскетбол. И в това отношение изравняването на силите определено подсказва известно спадане в класата на фаворитите вместо желаното израстване на подгласниците им. Без предишния блясък се представят сега мъжките отбори на "Академик" (Сф) и "Левски-Спартак", женските състави на "Левски-Спартак" и "Локомотив" (Сф), които в последните години определят облика на шампионатите. Вече видяхме доста "дербита" между кандидатите за титлата (особено при мъжете) и нито едно от тях не успя да задоволи по-претенциозните вкусове. "Слаб баскетбол" бе марката и на неделния двубой между студентите и "синьо-белите", в който шампионите с учудваща немощ не успяха да използуват безбройните грешки на съперниците си, за да си осигурят успокояващ аванс, а отборът на "Левски-Спартак" още по-учудващо с нищо не реагира на излизането на Голомеев 5 мин. преди края (при пасив само от 5 т.) и не само че не внесе обрат, но допусна и увеличаване – 69:77 (42:40)...

Наистина отборите все още набират скорост, все още се ориентират и в новите правила, които имат несъмнено влияние върху облика на играта. Така че всичко казано е в най-добрия случай само щрихи от образа на шампионата.

Петър ХАДЖИЙСКИ

ЩЕ БЪДЕ ЛИ ДОСТАТЪЧЕН МИНЬОРСКИЯТ ДУХ?

ВДЯСНО – ПОЧИВКА ПРЕДИ ПЕТИЯ РЕШИТЕЛЕН ГЕЙМ "МИНЬОР" – "СЛАВИЯ".

ДОЛУ – МОМЕНТ ОТ САМООТВЕРЖЕНАТА ИГРА НА ТОРБОВА (С ТОПКАТА) И АНДОНОВА-ПЕТРОВА (ИЗ СРЕЩАТА "СПОРТИСТ" – "БОТЕВ" 3:1)

Снимки: Иван ПОПОВ

И волейболистките, както баскетболистките, имаха честта пре- мъжките състави да открият ре- убликанския шампионат за 1973-974 г. Дебютът бе в твърде миньо- ен тон не само поради това, че спо- ед програмата едва в края на тази дмица ще се включат двата елит- състава – на шампиона "Левски- партак" и на вицешампиона "Ака- мик" (Сф), но и с насрочването на ървите срещи в... тренировъчната ла на стадион "Раковски"! Така че дна част от запалените привърже- ци на волейболната игра нямаха изическа възможност да присъству- ат на срещите в петък и събота. А маше какво да се види, главно ос- рваният двубой между претенден- ите за челната тройка – "Славия" "Миньор". Получихме обаче увере- ието, че това са първите и (да се адяваме!) последните срещи при атворени врати", така че наша- та бележка, продиктувана от желанието на зрителите, има за цел да не се допуска при никакви обстоятелства мачове да се провеждат в тренировъчни зали...

Съставът на "А" републиканска група за жени включва през този сезон шест столични състава: "Левски-Спартак", "Академик", ЦСКА "Септ. знаме", "Славия" и "Спортист" (Кремиковци), и само два провинциални – "Миньор" (Перник) и "Ботев" (Враца). Сравнително камерен състав за една масова и популярна игра като волейбола, що се отнася до участието на отбори извън София.

Врачанки, ръководени от бившия национален състезател Мл. Гоцев, загубиха и двете си срещи с 1:3 срещу "Славия" и дебютанта в групата "Спортист". Кремиковският отбор е фактически втори състав на "Левски-Спартак", в който играят с голямо вдъхновение ветеранките Андонова-Петрова и Торбова от славния отбор на "сините", извоювал досега най-големия успех на женския ни волейбол – купата на европейските шампионки. Заедно с Благова, преминала от "Академик", и другите състезателки те не можаха да окажат равностойна съпротива на "Миньор" и загубиха с 0:3. Затова срещата им с "Ботев" имаше решително значение за... избягване от опашката. "Спортист" спечели благодарение на рутината и обратно – врачанки с добри и перспективни единици (Иванова, Божикова, Каменова), след като спечелиха първия гейм, бързо рухната психически и загубиха с 1:3.

"Дерби срещата" на седмицата между бившите многократни шампиони "Славия" (с пет титли) и "Миньор" (с шест) бе един равностоен, динамичен и красив двубой, продължил около два часа. Перничанки явно са пред прага да изживеят миналогодишната криза след напускането на Божурина и временното отсъствие на Георгиева поради майчинство. Шесторката на Н. Тасков – Казановска, Берова, Георгиева, Йосифова, Борисова и Димитрова, играе подчертано нападателно, с висок миньорски дух, който се оказа решителен ("Миньор" победи с 3:2) срещу похомогенния и техничен състав на "Славия", в който много добро впечатление направиха националките Бонева и М. Василева – Златанова. И все пак, струва ни се, че "миньорският дух", който се изразява главно в силно нападение (Берова бе почти безпогрешна), не може да донесе желания успех срещу другите силни софийски отбори. Вярно е, че "Миньор" има вече в свой актив победа над "Локомотив", но вярно е също, че загуби на собствен терен срещу ЦСКА "Септ. знаме". Защитата значително отстъпва на нападението (това се отнася и за "Славия"). Нещо повече. Съвсем неоправдано бе за един елитен отбор като "Миньор" да проиграе повече от десетина точки от неумението да посрещне началните удари на противника. В съвременния волейбол един отбор може да разчита на успех само при пълен синхрон на нападение и защита.

Душко ВЕСЕЛИНОВ

Старт

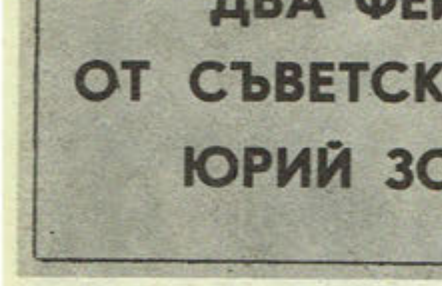
ЗАБАВНИ МИНУТИ

ДВА ФЕЙЛЕТОНА ОТ СЪВЕТСКИЯ ПИСАТЕЛ ЮРИЙ ЗОЛОТАРЕВ

1. КАК РАЗКАЗВАТ ЗА ФУТБОЛНИТЕ МАЧОВЕ:

АСТРОНОМЪТ: Сравнително скоро, преди 87 години, беше открита една нова комета – "Хипиус–младша". Интересно е да се отбележи, че траекторията на нейния полет удивително съвпада с траекторията на футболната топка, отправена към вратата на противника от централния нападател Балбаков.

Често се задава въпросът: защо в решителния момент някоя звезда от първа величина от съзвездията на нападателите не намира вратата на противника? А това е, защото Земята се върти. И докато футболистът замахва към топката, вратата заедно със Земята се измества в страни. Затова опитният футболист трябва да се научи да се върти заедно с нашата планета.

ТЕАТРАЛНИЯТ КРИТИК: Това беше прелестен спектакъл, нагледно показващ всички преимущества на метода за физическите действия. Острите конфликти възникваха един след друг. Топката приличаше на отрицателен герой – още от самото начало я блъскаха безпощадно, но тя даже не се и разкая. Дълго ще се запомни от зрителите кулминацията: главният герой, целият в синьо, стремително премина почти до самата рампа и се спря пред вратата. Потъна в дълбока, почти хамлетовска размисъл: "Да бия или да не бия?" Удар, още един... Пауза 10 минути ..

МАТЕМАТИКЪТ: Дължината на футболното поле е, както знаете, 104 метра. Височината на вратата 2,44 м, ширината – 7,32 м. Средният обем на гърдите на футболиста е равен на 60 см. Продължителността на футболния мач е 90 минути. Ако съберем ширината на вратата с времето за игра и след това извадим дължината на футболния терен и разделим полученото на споменатия обем на гърдите на футболиста, получава се математическото съотношение 2:1, т.е. резултатът зафиксиран в края на мача.

Науката, другари, може да предвиди и реши всичко.

2. ТРИ ОТЧЕТА

Когато отборът се връща от турне, обикновено се дава отчет за играните мачове. И тъй като има три възможности – да се спечели или загуби даден мач, или да се направи равна игра, възможни са и само три вида отчети...

УБЕДИТЕЛНА ПОБЕДА

Пристигнахме няколко дни по–рано, за да се аклиматизираме. Съпътствуваше ни отлично време. Трябва да се отдаде дължимото и на администрацията на стадиона – теренът беше в образцово състояние. За нашите футболисти бе приятно да бележат голове на такъв терен.

Противниците ни – един обигран колектив – наскоро бяха спечелили купата на профсъюза на готвачите от западния район на града.

Нашите млади играчи играха с много жар и енергия. И независимо от упоритата съпротива на противника ние завършихме полувремето при резултат 2:0 в наша полза.

След почивката съдията, който ръководи отлично, отсъди единадесетметров удар и резултатът стана 3:0 . . След 5 минути даже блестящата игра на противниковия централен бранител не можа да предотврати нов ъглов удар. Но в този момент се раздаде финалният сигнал на съдията и това спаси противниците ни от разгромяващ резултат.

Така дойде тази закономерна победа.

СЛУЧАЙНА ЗАГУБА

Този мач се проведе на лош терен при много слаба осветление. Метеорологичните условия бяха трудни – валеше непрекъснат дъжд, към който местните играчи бяха привикнали. Тревата бе мокра, топката – тежка, което естествено затрудняваше действията на нашите играчи. При това трябва да се има предвид, че в нашия отбор играха редица млади, неопитни футболисти. И на всичко отгоре отборът ни пристигна само 8 минути преди началото на срещата. По пътя самолетът ни се натъкна на въздушни ями, дълго не ни приемаха на летището...

Независимо от всичко това, а също така и на отчаяния натиск на противника, на нас ни се удаде да задържим дълго резултата до 0:2. Но една съмнителна дузпа, дадена от крайно пристрастния съдия, и груба грешка на нашия вратар (пазещ със стара ангина) доведоха резултата до 0:4. Това съвсем не отразява показаното на терена. Особено през второто полувреме, когато нашите футболисти имаха огромно преимущество. И само травмите, пропуските и горещото слънце, изглежда, след като дъждът престана, не ни позволи да постигнем победата. Финалният сигнал на съдията завари нашите футболисти в непрекъснати атаки.

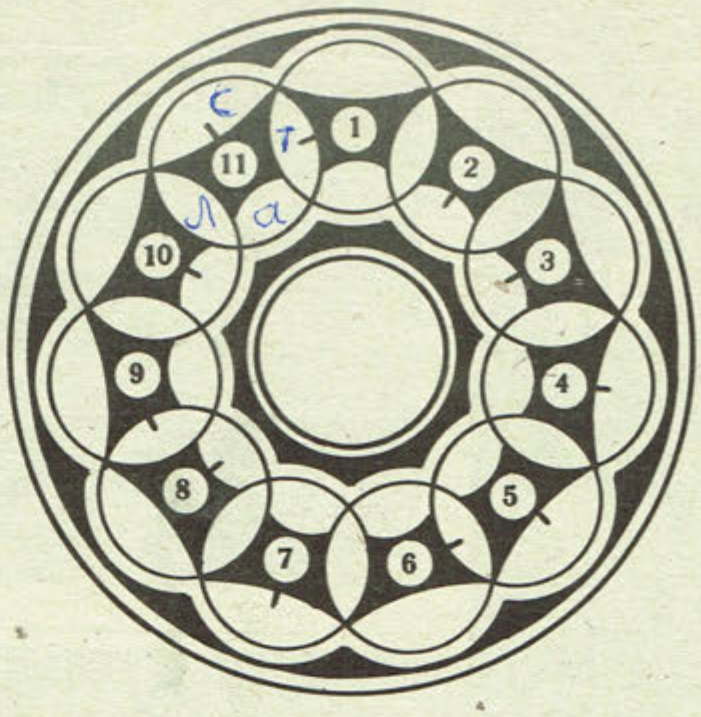
Така дойде тази случайна загуба.

БОРЧЕСКО РЕМИ

Времето беше поносимо – нито добро, нито лошо. Нямаше нито дъжд, нито слънце. Беше облачно, но не съвсем.

Играхме на терен, който не се отличаваше с нещо необикновено – половината беше добре подготвен, другата половина – лошо. Първият наш вратар пази добре. За съжаление вторият направи доста грешки. Единият страничен съдия отсъждаше правилно всички засади, другият допусна много брак. При избухналия спор едни смятаха, че нашият нападател е бил в засада, други бяха на противното мнение. Ние смятаме, че единият му крак беше в засада, а вторият стоеше правилно.

Врата тук, врата там. Удар тук, удар там. Вън тук, вън там. В крайна сметка – 0:0. Борческо реми с наше игрово преимущество.

СРИЧКОВА КРЪГОСЛОВИЦА

1. Столично физкултурно дружество. 2. Футболен отбор от Кипър. 3. Баскетболистка от "Левски–Спартак". 4. Национална състезателка по художествена гимнастика. 5. Футболист от СССР. 6. Организиран педагогически процес за усъвършенствуване на спортиста. 7. Футболист от "Пирин". 8. Голямо спортно игрище (мн.ч). 9. Състезател от футболния отбор на армейците. 10. Общото състояние на психофизичните качества на спортиста. 11. Полско спортно дружество.

Красимир НИКОВ

УНИКАЛЕН СЛУЧАЙ

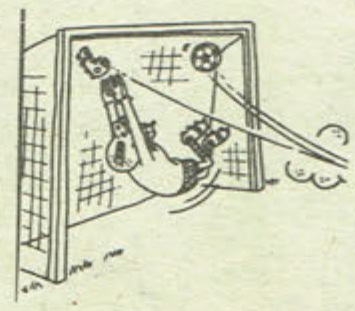
Младият спортист Майк Хейс катастрофирал със своя мотоциклет и получил тежка травма на крака си. Но лекарите успели да конструират такава протеза, че той отново започнал да тренира любимата си игра – баскетбол. Огромното мъжество и самообладанието на Хейс му помогнали да възвърне формата си и сега той отново е един от най–добрите играчи в щата Орегон – САЩ.

ИЗЛОЖБА НА АБСУРДИ

На последната изложба за спортни артикули в Париж били изложени и съвсем необикновени експонати. Например кръгло като глобус шахматно табло и маса за тенис, приличаща на развълнувано море... По мнението на търговците необичайните артикули трябва да действуват на въображението на купувачите и те да хвърлят парите си за тези безсмисленици.

БЕЗ ДУМИ

ИНТЕРЕСУВА ЛИ ВИ ФУТБОЛ?

КОЙ ЗА КАКВО СПОРТУВА

Една от най–популярните филмови звезди на Запад Ракел Уелч е открита от режисьорите на тенис-корта. "Аз знаех, че така ще стане – заяви на времето актрисата. – Играех тенис, за да стана красива и да обърна внимание на продуцентите".

Преди известно време мнозина останали учудени от новата спортна страст на актрисата. Тя започнала да се увлича по футбола. Отначало се смятало, че това е подготовка за новата ѝ роля в един предстоящ филм, но после станало ясно друго. И ролята, и самото увлечение били продиктувани от намерението на тридесетгодишната звезда да се доближи до един от най–големите играчи на американски футбол Джим Браун. Уелч останала вярна на себе си – да използува съвсем конкретно възможностите на спорта...

Страницата е подготвена от Неделчо ЮРУКОВ

ЦЕНТРАЛНИЯТ КРЪГ

ВЯЧЕСЛАВ ИВАНОВ

2. НАЙ-СИЛЕН И НАЙ-СЛАБ

еднага след започването на мача Стрелцов на на тревата. Беше се сблъскал с полски- защитници. Направи опит да стане, но не . Явно – травмата бе тежка. Изпълзя на тата и при него дотича докторът:

Какво стана?

Всичко е нормално. Прави каквото можеш імразявай или каквото и да е, но аз трябва се върна. Трябва да им вкарам гол...

Докторът го стегна с ластичен бинт и той върна на терена. Победихме с 2:1, а Стрел- игра превъзходно и вкара своя гол.

този мач имаше и такъв случай. Озовах се във вратарското поле... Пред мен беше са- полският вратар. Направих финт и той се рли в ъгъла. Сега и вратата остана праз- Топката бе в краката ми и аз дори не пог- нах към лежащия вратар. Спокойно я из- тих в другия край...

І досега не мога да разбера как той успя да ки! Видях само летящото във въздуха тяло, то затисна топката на самата голлиния! з целия мач се проклинах за пропуснатата можност, през целия мач се мъчех да поп- я грешката си, но подобен случай не ми се де.

ероятно в това се състои разликата меж- мен и останалите футболисти, от една ана, и Стрелцов, от друга. Ако той е решил Вкара гол, нищо няма да му попречи. Не мога си представя друг човек, който би успял да Върне в големия футбол след такова дълго късване. И то в най-хубавата възраст – 21 до 26 години. И отново да извоюва свое- място не само в клуба си, но и в национал- тим. Да не изгуби нищо от качествата си, ери да придобие и нови – нужни за модерния бол... Защото през тези години бяха отми- и две световни първенства.

лед мачовете, когато излизахме от ста- на, всеки го чакаше някой. Съпруги, при- ки, приятели... Стрелцов го очакваха само ятели. Но не от тези, които той бе избрал свои другари, а такива, които го избира- . Такива, на които им се искаше да кажат ъде в компания: "С Едик Стрелцов вчера се ихме чак до сутринта"... А колко хора се ствуваха като крале, когато седяха в ня- известен ресторант на централната ма- рамо до рамо със самия Стрелцов!

обре познавам тази ситуация. И аз имах кива приятели. И не само аз. Тези хора са збежни спътници на всички известни спор- ти. Само че едни разбират цената на та- 'дружба" по-рано, втори по-късно, а трети ога.

одините изменяха външния вид на Стрел- . Перчема, който го правеше първия момък Перово, той смени с модна прическа. Измени- се моалетите му, речта му. Но вътрешно ак не се променяше. В красивия и самоуве- централен нападател се криеше слабохара- терно момче, готово да отиде там, къде- му покажеш с пръст... А на терена той бе ъщ мълом и духом, решителен и неукро- м. Там той бе в своята стихия, отдаден на бимото дело, обкръжен от истински друга- Той чувствуваше тяхната поддръжка и се раеше да им бъде полезен. Стараеше се то можеше. А можеше много... И хората аха на мачовете на Торпедо, стичаха се Стрелцов"...

ю не само на стадиона идваха "за Стрел- ", а и на сватби, на банкети, на пирове ... бе примамка, на която кълвяха охотно го хора. Стрелцов нямаше сили и не умее- да отказва.

лед всеки пир той се заричаше:
- Край! За последен път! Никога повече!

ю след всеки мач отново го чакаха около диона. И отново Едик не се съпротивява- дълго.

Ще отскочим за половин час... Без вино... си поседим около масата и ще си тръгнеш звваха му те.

МАРШАЛ БУДЬОНИ ВРЪЧВА ОРДЕНА "ПОЧЕТЕН ЗНАК" НА В. ИВАНОВ.

ИГОР НЕТТО ПРЕДАВА КАПИТАНСКАТА ЛЕНТА НА НОВИЯ КАПИТАН НА СБОРНИЯ ОТБОР НА СССР (1966 Г.) В. ИВАНОВ.

"...СРЕЩУ САМИЯ СТРЕЛЦОВ ТАКА ИГРАЕХА МНО ГО ЧЕСТО. ЗАЩИТНИЦИТЕ ГО РИТАХА БЕЗПОЩАДНО, РИТАХА ГО ТАКА, КАКТО НИКОЙ ДРУГ".

КАКТО СТОТИЦИ ПЪТИ С АВТОБУС КЪМ ИГРИЩЕТО. САМО ЧЕ СЕГА Е МНОГО ПО-СЛОЖНО – КОГАТО ЗАЕМАШ ТРЕНЬОРСКО МЯСТО.

Тези сто пъти чувани речи вършеха своето черно дело:

– Не е удобно да откажа на това мъжко момче. Ще се обиди...

И всичко започваше отначало.
"Спортът изисква пълно самоотдаване"...

"Големите и стабилни успехи са плод на пълно самоотричане, на спартански режим, на умението да се отказваш от различни съблазни". Тези истини ги знаем още от юношеските си години. Наизуст като таблицата за умножение. Но едва когато поостареем, започваме да разбираме истинската им цена. Естествено има и такива хора, за които още от самото начало те са железен закон. За съжаление Стрелцов не принадлежеше към тях. А той имаше толкова много сила и талант, че дори и с възрастта отклоненията от режима не му влияеха. И затова покорно тръгваше след всеки, който произнесеше заветното: "Е, Едик – само за половин час".

Сега не искам да си спомням как и защо той бе осъден. С честното си поведение и добросъвестен труд изкупи своята вина и бе освободен предсрочно. Стрелцов получи разрешение да се върне в големия футбол. И отново стана заслужил майстор на спорта... И то след шестгодишно прекъсване! За друг биха казали:

"Той направи невъзможното!" За Стрелцов не го казаха. Той стъпи на игрището и се оказа в своята стихия. Има рибата може да се отучи да плува? Има човек може да забрави да диша!

Стрелцов отново бе най-силният в "Торпедо" и в сборния състав. Отново хората идваха "за Стрелцов" – и не се лъжеха в своите очаквания. И отново той не се уморяваше на тренировките, и отново бе безразличен към режима. А стана по-възрастен, по-тежък, по-бавен. Но за сметка на това без всякакви усилия така преустрои играта си, че тези недостатъци не се забелязваха. Играеше по друг начин, но както преди бе незаменим на своето място.

Аз оставих футбола преди Стрелцов. Скоро след това ми предложиха да стана старши треньор на "Торпедо". Дълго мислих дали да се съглася. Между играчите и треньора им трябва да има някаква невидима граница във взаимоотношенията. Без това няма успех. А как да издигна тази граница, когато до вчера моите възпитаници са ми били партньори? Сега нямам право да прощавам слабостите им, които преди дори и аз съм допускал. Сега съм длъжен да поставя пред другарите си сурови изисквания за неща, които сам не съм изпълнявал. И това те знаят прекрасно. Вчера за тях бях "Валя", "Валка", а утре трябва да стана "Валентин Кузмич". (Тук не се спирам на човешката зрелост, която трябва да притежава този, който става възпитател на възрастни хора. Не говоря за това, защото го разбрах много по-късно.)

Извикаха ме при директора, а в партийния комитет ми обещаха помощ и казаха, че не бива да се безпокоя за евентуалните първи неудачи. Но аз дълго отказвах, отново и отново исках да се отложи окончателното решение. Все пак се съгласих. Защото няколко от моите другари торпедовци ми казаха:

– Давай, Кузмич! На нас можеш да разчиташ. Ще ти бъдем вярна опора и поддръжка. Обещаваме ти!

Сред тях бе и Стрелцов.
Мога ли да разчитам на стария си приятел? Такъв въпрос дори и не ми хрумна. Та той бе доказал своята дружба не един път, доказвал я бе много по-често, отколкото аз на него. Дори и тогава, когато изпуснахме експреса за Берлин. За всичко бях виновен аз – уговорих го да не бърза, уверих го, че няма да закъснеем. Той никъде и никога не каза нито дума за това, раздели вината с мен. И на мача се стараеше за двама ни.

Имаше и такъв случай в нашия футболен живот. Пристигнахме в Одеса за мач с "Черноморец" – отбор, току-що влязъл в "А" група. На игрището аташираха към мен защитник, който започна истински да ме измъчва. Само да протегнех крак към топката и той скачаше върху глезена ми. Накрая, при борба за една висока топка, ме удари страшно с лакът – точно в слънчевото сплитане. Паднах, въздух не можех да си поема, не можех да стана... В бокса това се нарича нокаут... Притича Стрелцов, погледна ме, хвърли поглед към защитника:

– Ще ти покажа аз на тебе!

Само след една минута и двамата напуснаха терена – защитника изнесоха на ръце, а Стрелцов бе изгонен от съдията...

Какъв пример за дружба и героизъм е това? – ще каже читателят и ще бъде прав. Но не забравяйте – Стрелцов нямаше тогава и 18 години... А в тази възраст не винаги можем вярно да оценим своите и чуждите постъпки, не можем да обуздаем чувствата си. Стрелцов постъпи лошо, но го заболя за другаря му и той като момче постъпи по принципа, от който се ръководят всички момчета – "Око за око, зъб за зъб!"

Между другото срещу самия Стрелцов така играеха много често. Защитниците го ритаха безпощадно, но той никога не им отговаряше. Не отговаряше, когато се отнасяше до него. Но когато пострадаше приятелят му...
И така – можех ли да не вярвам в Стрелцов?

Оказа се, че е трябвало да се съмнявам... Една вечер той изчезна някъде. И то не сам, а с млад и талантлив играч – наистина несериозен, погубващ се от пиянство. Този футболист нямаше и 20 години, но играеше нерядко номерно, често не му достигаха сили, задъхваше се. След тази самоотлъчка викнах младия.

В началото извърташе, лъжеше, но накрая си призна:
– Бяхме със Стрелцов.

След това отидох при него:
– Беше ли тук вечерта?
– Не.
– Къде бяхте?
– Излизах...
– С кого?
– Сам!
– Може би не си бил сам?
– Сам бях!
– Зная с кого беше.
– Бях сам!

Стрелцов знаеше прекрасно, че ми е известно всичко. Знаеше – но държеше на своето. И сигурен съм – кореше се: "Обеща на Валка да му помагаш, а го подведе. Но това е за последен път! И все пак – няма да издаваш момчето!"

Колко такива "последни пъти" имаше...

Лош другар ли бе Стрелцов?

Не. Но той бе слаб човек. Силният сам избира своя път в живота и върви по него. А Стрелцов се отбиваше от този път при всяко побутване. Невижданият му талант се превърна в най-големия му враг. Той изкупваше всичко. Прекланяйки се пред този талант, всички треньори му прощаваха. До известно време му прощаваше и животът. А когато го наказваше, Стрелцов не роптаеше, но не можеше да си направи и изводи.

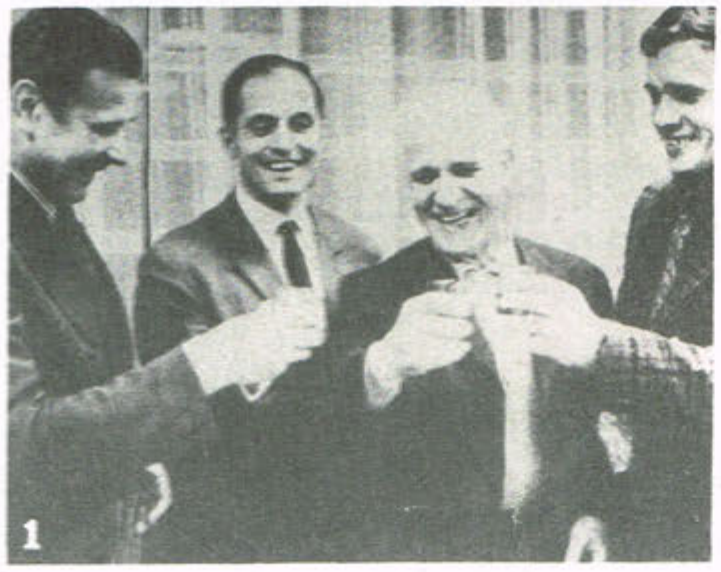
Той изгуби най-хубавите си, "златни" години, когато футболистът е в разцвета на силите си. Отиде си и без да играе докрая – в един прекрасен ден мускулите престанаха да държат могъщото му тяло. Започнаха да го измъчват стари травми, не можеше да догонва топката, не бе вече угроза за противника. Той си отиде, без да разкрие целия си талант. Тези изгубени шест години и преждевременното му отказване – всичко бе разплатата за неговата душевна слабост.

В педагогиката е познат терминът "трудно дете". Това не е порицание или присъда. Този термин означава, че към детето трябва да се полагат особени грижи от всички, нужен е специален подход и много търпение. Към така наречените "големи деца" или "трудни възрастни" се отнасяше и Стрелцов. Но всички ние – треньорите, другарите му от "Торпедо" и от националния състав, приятелите му, недостатъчно разбирахме това. Бяхме заслепени от огромния му, небивал талант.

Той беше звезда и много от постъпките му оправдаваха със "звездомания". А истинските причини бяха много по-сложни.

(Край)

екран

1

1
ПО ПОКАНА НА ЧЕХОСЛОВАШКИЯ СЪЮЗ ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА В ПРАГА ГОСТУВА ПРОСЛАВЕНИЯТ ЛЕВ ЯШИН. ЕТО ГО В РАЗГОВОР СЪС СВОИТЕ ИМЕНИТИ КОЛЕГИ-ВРАТАРИ ПАВЛИС, ПЛАНИЧКА И ВИКТОР – ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА РАЗЛИЧНИ ПОКОЛЕНИЯ.

2
НАЙ-ДОБРИТЕ ШВЕЙЦАРСКИ АЛПИЙЦИ СА В УСИЛЕНА ПОДГОТОВКА ЗА НОВИЯ СЕЗОН (ОТ ЛЯВО НА ДЯСНО): РЕСТИ, РУСИ, ГРУНДИЩ, МАРТИН И РЕНЕ БЕРТО, ТРЕНЬОРЪТ ШЛУНЕГЕР, ХЕФТИ, РУ, КОЛОМБЕН, БОЛ И ШПРЕХЕР. (ФОТОПРЕС – БТА)

Старт

СПОРТИСТ НА МЛАДЕЖКА НАРОДНА ТРИБУНА

30. МИХАИЛ ЖЕЛЕВ – заслужил майстор на спорта, многократен републикански и балкански шампион и рекордьор в бягането на дълги разстояния с коронна дисциплина 3000 м с препятствия. Единственият български атлет – призьор на олимпийски игри – шести в Мексико. През 1969 г. победи всички най-силни бегачи в света, спечели първо място на срещата Европа–Америка, стана европейски шампион и бе удостоен със "Златния шпайк" на Европа и званието "Спортист №1" за годината в България.

Старт

ЗА ВАШИЯ АЛБУМ

КОШИЦЕ

КЛУБЪТ ВСС "КОШИЦЕ" Е ЕДИН ОТ СРАВНИТЕЛНО МЛАДИТЕ В ЧЕХОСЛОВАКИЯ – ОСНОВАН Е ПРЕЗ 1952 Г. В ПЪРВА ГРУПА ИГРАЕ ОТ 1955 Г., НЕ Е ПЕЧЕЛИЛ НИТО ВЕДНЪЖ ПЪРВЕНСТВОТО ИЛИ КУПАТА НА СТРАНАТА, НО ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ СЕЗОНИ КЛАСАТА МУ РАСТЕ

СЪСТАВ (ОТ ЛЯВО НА ДЯСНО): ПЪРВИ РЕД, СЕДНАЛИ – ШВАЙЛЕН, КРАЛКА, ПОЛАК, КАНАШИ (ТРЕНЬОР), ВЕНГПОШ (СТАРШИ ТРЕНЬОР), ПИВАРНИК, ОБОРИЛ И ПОЛГАР; ВТОРИ РЕД – ЩЕФЧИК, ШРАУС, ДЕСЯТНИК, ЮТКА, БОРОШ И ДАНКО; ТРЕТИ РЕД – АНДЯЛ, БОМБА, БЕНЕДИК, КИШ И ХАЛАС.

Снимка: Ярослав ЗЕЛЕНИ